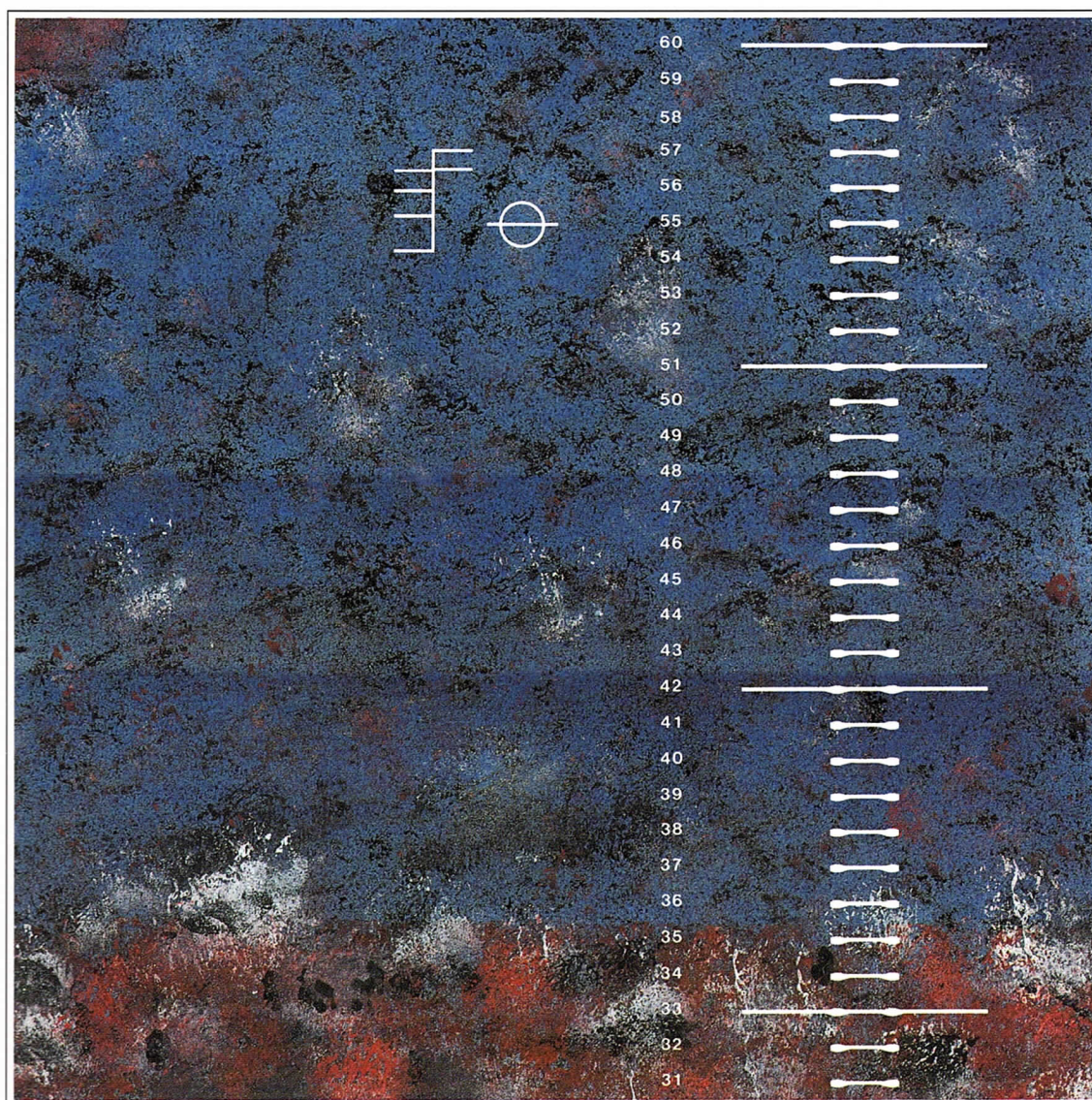
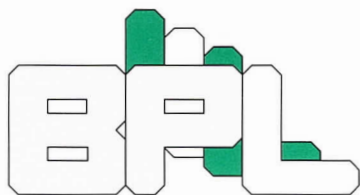

JAARVERSLAG 1998

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN

Admiralteitskade 40, 3063 ED Rotterdam

Postbus 830, 3000 AV Rotterdam

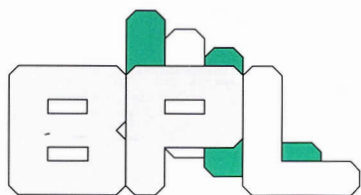
Telefoon: (010) 4987400, Fax: (010) 4523390

ABN•AMRO rek.nr. 49.71.49.729

Postbank rek.nr. 5710582

OMSLAG: IN MAXIMAAL '30 TREDEN' NAAR EEN DEUGDELIJK PENSIOEN

JAARVERSLAG 1998

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN

Admiraliteitskade 40, 3063 ED Rotterdam

Postbus 830, 3000 AV Rotterdam

Telefoon: (010) 4987400, fax: (010) 4523390

ABN•AMRO rek. nr. 49.71.49.729

Postbank rek. nr. 5710582

JAARVERSLAG 1998

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN/NEDERLAND

INHOUDSOPGAVE

3

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR	4
FINANCIËEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER	5
VOORWOORD	6
ALGEMEEN	8
Inleiding	
Premie en pensioengrondslag per 1 januari 1999	
Vestiging in het buitenland	9
Lijst van verdragslanden	
Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij	10
Ontwikkelingen op pensioengebied	
Wet verevening pensioenrechten bij scheiding	
Algemene Nabestaandenwet (Anw)	
Reparatie Anw- gat	11
Flexibele pensioenspaarregeling/ flexioen	
Pré-pensioenregeling	
Reparatie WAO-hiaat aspirant- registerloodsen	12
Indexering	
Actuariële principes pensioenfondsen	
Rapport Witteveen	13
Belastingen in de 21e eeuw	
Pensioenregeling na 1 januari 1998	14
Keuzemogelijkheid pensioen	
Leeftijdsgrenzen	
Medezeggenschap gewezen deelnemers	15
Europese Monetaire Unie	
Wetsvoorstel tot wijziging van de Pensioen- en Spaarfondsenwet (PSW)	16
BESTUURSBELEID	17
HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 1998	19
ACTUARIELE VERKLARING	25
JAARREKENING 1998	
Balans per 31 december 1998	26
Staat van baten en lasten over 1998	27
Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	28
JAARREKENING 1998	
Overige gegevens	
Accountantsverklaring	35
Bijlage 1 Specificatie gezamenlijke depotrekening RIAM/ ABN♦AMRO	36
Bijlage 2 Enige begrippen	40
Bijlage 3 Uit de jaarverslagen Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1991/1998	43
Bijlage 4 Frequentieverdeling deelnemers januari 1999	44
Bijlage 5 Nieuwe keuze en aanpassing asset-mix flexioen/ risicorendementsprofielen	45
Bijlage 6 Kerncijfers deelnemers periode 1988-1998	48
Bijlage 7 Tabel storting 1999 / extra ouderdoms- en bijbehorend weduwepensioen	49
Bijlage 8 Grafieken en Tabellen	50
Bijlage 9 Voorbeelden van pensioenuitkeringen in ronde bedragen uit de Loodsenregeling 1999	52

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

4

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter:

A. G. Nauta
Kerkhoflaan 40
4371 CC KOUDEKERKE
Telefoon: (0118) 55 26 06 (Fax)
Mobiel: 06 53132768

Secretaris:

Mr. Th.M. Handstede
President Wilsonweg 38
3069 AP ROTTERDAM
Telefoon: (010) 420 76 21 (Fax)

BESTUURSLEDEN

J. Aldershof
Kerkstraat 8
9988 SN USQUERT
Telefoon: (0595) 42 24 68

R.M. Eichelsheim
Strausslaan 32
2992 PD BARENDRECHT
Telefoon: (0180) 69 02 54

G.Y.M. van Rooij
Stevinstraat 25
4515 GB YZENDYKE
Telefoon: (0117) 30 10 08
Mailto: gymvrooij@Zeelandnet.nl

P.J.J. van den Berg
Tienelsweg 6
9471 PB ZUIDLAREN
Telefoon: (0504) 09 08 92

E.M. Visser
Duitslandlaan 94
1965 BH HEEMSKERK
Telefoon: (0251) 23 38 81
Mobiel: 06 51269068

*Alle bestuursleden zijn benoemd door
de Algemene Raad van de
Nederlandse Loodsencorporatie.*

FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER

5

ACCOUNTANT

PricewaterhouseCoopers N.V., Marten Meesweg 25, 3068 AV ROTTERDAM

WISKUNDIG ADVISEUR (ACTUARIS)

Heijnis en Koelman B.V., Dalsteindreef 50-52, 1112 XC DIEMEN

ADMINISTRATEUR

Facilitair bedrijf Loodswezen B.V., Postbus 830, 3000 AV ROTTERDAM

VERMOGENSBEHEERDERS

Robeco Institutional Asset Management B.V. (RIAM), ROTTERDAM
ABN♦AMRO Asset Management., AMSTERDAM

HERVERZEKERAAR

Zwitserleven, AMSTELVEEN

VOORWOORD

6

Op de beleggingen van ons Pensioenfonds werd in 1998 een bruto resultaat behaald van **14,1%**. Daarmee is 1998- na de ook al goede jaren 1997, 1996 en 1995 met respectievelijk 20%, 14,1% en 14,4%- een uitstekend beleggingsjaar zowel in absolute zin als relatief gezien, vergeleken met andere Nederlandse Pensioenfondsen.

1998 was een jaar met een Januskop, namelijk twee gezichten. Optimisme tot de zomer gevolgd door de crisis in Azië, Rusland en Zuid-Amerika; de Europese beurzen daalden zelfs met 35%. De laatste maanden van het jaar trad een krachtig herstel in, waardoor het jaar 1998 een bovengemiddeld aandelenbeleggingsjaar werd.

Dit resultaat op aandelenbeleggingen leverde de belangrijkste bijdrage aan het hoge totaalrendement.

Het zal voor u duidelijk zijn dat de schaduwzijde van deze snel stijgende beurskoersen een daling is. Dit noodzaakt ons dan ook een groot gedeelte van deze koerswinst voor toekomstige risico's te bestemmen. De grootte van deze voorziening wordt bepaald door de wenselijke marges voor het kunnen opvangen van extreme koersdalingen enerzijds en voor dekking van toekomstige pensioenkosten, als gevolg van een verdergaan- de verbetering van levenskansen, anderzijds. Deze marges blijken uit de jaarlijks door de actuaris van ons fonds in het kader van de Actuariële Principes Pensioenfondsen uit te voeren toereikendheidstoets.

Het BPL heeft samen met het SPL ook een klein deel van het vermogen belegd in het Mean Reversion & Trending Fonds. Dit fonds is slechts beschikbaar voor institutionele beleggers waarbij systematisch en gedisciplineerd in aandelen belegd wordt op basis van twee terugkerende patronen, namelijk de lange termijn van mean reversion en de korte termijn van trending. Het in het afgelopen jaar behaalde rendement in dit fonds bedroeg 12,9%.

BENCHMARK

Vooruitlopend op de introductie van de euro werd in het vierde kwartaal de samenstelling van de benchmark aangepast, waarbij het sterke accent op Nederland is vervangen door een accent op Euroland.

De weging van de asset-mix is onveranderd gebleven.

REKENRENTE

In de laatste jaren voor 2000 tonen de rentestanden een gestage daling. Intussen ligt de lange rente al enige tijd rond de 4 procent. Al vele jaren wordt dit percentage gezien als een nominaal rendement dat met een zeer grote waarschijnlijkheid over vele jaren zal worden gehaald. Omdat we niet weten wat de toekomst brengt zal er toch worden afgerekend met deze magie van vier.

Voor de verzekeringskamer was de rekenrentediscussie een hernieuwd startsein om voorbereidingen te treffen en meer onderzoek te verrichten naar de samenhang tussen verplichtingen, premies, beleggingsopbrengsten en prudentie.

Voor het bestuur was het reden om in overleg met de actuaris de berekeningsmethode van het weerstandsvermogen, zichtbaar in de reserve toekomstige risico's, aan te passen.

PENSIOENREGELING

- Op 17 december 1998 heeft het bestuur besloten een regeling te treffen voor de vervanging van nabestaandenpensioen door (verhoogd) ouderdomspensioen. De uitwerking van deze mogelijkheid is ook vermeld op de nieuwe ISPLAN- pensioenspaardiskette die in februari 1999 samen met de nieuwe jaaropgave is verstuurd.

VISIE

In 1999 zullen voorstellen worden ontwikkeld om een toekomstige aanpassing van de ouderdomspensioenregeling, met een vroegere ingangsdatum zoals die bij de koopvaardij gebruikelijk is, te ontwerpen en voor te leggen aan de deelnemers.

Begin mei 1998 is het definitieve besluit gevallen over toetreding van Nederland tot de EMU. Vanaf 1 januari 1999 zijn de munteenheden van de deelnemende lidstaten onlosmakelijk en onomkeerbaar met elkaar verbonden. De nationale munteenheden zijn opgeheven en zijn vervangen door de euro. De nationale munteenheden blijven gedurende de overgangsperiode tot en met het jaar 2001, als een vaste verhouding ten opzichte van de euro, wettig betaalmiddel.

De Millenniumovergang naar de euro zullen voor ons fonds problemen opleveren. De periodieke uitkeringen zullen ook in het jaar 2000 op de gebruikelijke wijze worden betaald.

Als open economie is Nederland gevoelig voor de waardeschommelingen van de euro. Een verzwakking van de eenheidsmunt ten opzichte van de dollar kan prijsstijging tot gevolg hebben.

Tegelijkertijd kan de economische groei profiteren van een sterkere concurrentiepositie als gevolg van een lagere eurokoers. Wellicht hebben de Nederlandse Bank en het Centraal Planbureau hun onlangs naar boven toe bijgestelde economische groeiverwachting van 2,3% hier mede op gebaseerd. Wat de beleggingsverwachtingen voor de naaste toekomst betreft, verwijs ik u graag naar hetgeen de beide vermogensbeheerders daarover vermelden.

Wij bedanken het SPL- bestuur voor de goede samenwerking, het Facilitair bedrijf Loodswezen BV voor de facilitaire ondersteuning, al diegenen die hebben bijgedragen aan het uitermate goede functioneren van onze stichting, hen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit jaarverslag en ook u voor het in ons gestelde vertrouwen.

Namens het bestuur,

Koudekerke, 21 juni 1999

ALGEMEEN

8

INLEIDING

Inzake een besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is iedere registerloods verplicht deel te nemen aan de beroepspensioenregeling registerloods. Dit resulteert o.a. in de fiscale aftrekbaarheid van de betaalde pensioenpremies naast de normale privé-aftrekbaarheid van premies voor lijfrente en koopsompolis.

Het risico van ongeschiktheid tot het uitoefenen van het beroep van registerloods is onder de gestelde voorwaarden afgedekt in de pensioenregeling.

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen is opgericht op 27 mei 1988 en is sedert 1 september 1988 verantwoordelijk voor de uitkeringen inzake de pensioenen.

Het aanvangsbestand bestond oorspronkelijk uit 760 deelnemers. Op 1 januari 1999 is het deelnemersbestand 865 personen, bestaande uit 579 registerloods, 278 FLP-gerechtigden en 8 arbeidsongeschikten. Tien loods en zijn met ouderdomspensioen. Verder zijn er nog 18 pensioentrekkenden uit hoofde van weduwe/ wezen pensioen, ANW aanvulling dan wel flexioen. Tevens waren m.i.v. 1 januari 1999 zestien aspirant-registerloods via ons fonds verzekerd.

De pensioenrechten zijn gebaseerd op het aantal te behalen deelnemingsjaren en de op 1 januari 1998 vastgestelde pensioengrondslag (f 142.256).

Het maximaal te behalen ouderdomspensioen is 45% ($30 \times 1\frac{1}{2}$) van de pensioengrondslag. Dit is exclusief de uitkeringen inzake volksverzekeringen AOW en AWW.

De doorsneepremie over 1998 bedroeg f 2.221 per maand, bestaande uit f 1.776 voor de algemene basisregeling en f 445 voor het flexioendeel.

De uitkeringen van het Functioneel Leeftijdspensioen (FLP) volgden de index van de regelingslonen, tegenwoordig die van de CAO maandlonen (zie bijlage 9). De uitkeringen van reeds ingegane invaliditeits-, weduwe/ wezenpensioenen-, ouderdoms- en flexioenspensen zijn m.i.v. 1 januari 1999 verhoogd met 3,0%, bestaande uit 1,5% op basis van de index plus een welvaartsverhoging van 1,5%. Ook de premievrije pensioenaanspraken zijn op dezelfde wijze verhoogd.

Het risico van het eerste jaar van beroepsongeschiktheid komt ten laste van de regionale maatschappen en is derhalve een onderdeel van het winstdelingsreglement in de desbetreffende maatschap. Na dat jaar treedt de arbeidsongeschiktheidsregeling van het fonds in werking. De Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) c.q. Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening zelfstandigen (WAZ) maakt daar onderdeel van uit.

De bestuursleden houden hun inzicht en kennis van pensioenzaken "up to date" door bijscholing, door voorlichting aan de hand van actuariële toekomstmodellen en door nadere oriëntatie over begrippen ten behoeve van aanpassing van de "asset-mix".

PREMIE EN PENSIOENGRONDSLAG PER 1 JANUARI 1999

De pensioenpremie is (reglement artikel 4, lid 3) aan de hand van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud verhoogd tot f 2.254 per maand (f 1.804 + f 450 flexioenpremie).

De pensioengrondslag is verhoogd tot f 146.556.

De premies worden maandelijks door de beheernde vennoot van de maatschappen op het bruto winstdeel van de loods en ingehouden en aan het

fonds afgedragen.

De pensioengrondslag voor aspirant-loodsen is f 64.476 (f 4.975 per maand + 8% vakantietoeslag) terwijl de voor hen afgedragen pensioenpremie f 520 per maand bedraagt.

ringspremies) meer behoeven te betalen in Nederland.

Het raadplegen van een belastingdeskundige is in dit geval raadzaam.

Men valt dan in het belastingregime van het desbetreffende land.

VESTIGING IN HET BUITENLAND

Degenen die zich na hun FLP datum metterwoon in het buitenland vestigen zullen mogelijk, indien er een belastingverdrag met het betreffende land is, geen inkomensheffing (in plaats van vroegere loon c.q. inkomstenbelasting en volksverzeke-

Lijst van verdragslanden (Verdragen o.m. ter voorkoming van dubbele belasting naar het inkomen).

EU-lidstaten en EER-landen*	Overige verdragslanden
België	Australië
Denemarken	Bosnië-Herzegovina
Duitsland	Canada
Finland	Israël
Frankrijk	Kaap-Verdië
Griekenland	Kroatië
Groot-Brittannië	Macedonië
Ierland	Marokko
IJsland	Nieuw Zeeland
Italië	Servië/Montenegro
Liechtenstein	Slovenië
Luxemburg	Tunesië
Nederland	Turkije
Noorwegen	Verenigde Staten van Amerika
Oostenrijk	Zwitserland
Portugal	
Spanje	
Zweden	

* EER betekent: Europese Economische ruimte. Dat is de aanduiding voor een vergaand economisch samenwerkingsverband tussen de EU en de landen behorend tot de Europese Vrijhandelsassociatie, de EVA- landen. Deze landen worden voor wat betreft de sociale zekerheid gelijk behandeld met EU- lidstaten.

Voorts heeft Nederland een regeling met de Nederlandse Antillen en Aruba.

**BEDRIJFSPENSIOENFONDS
KOOPVAARDIJ**

Het pensioenpakket dat door het BPFK sinds 1 januari 1995 wordt aangeboden bestaat uit:

- overbruggingsuitkering (vanaf 57,5 tot 60 jaar)
- overbruggingsuitkering (vanaf 60 tot 65 jaar)
- ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar)
- nabestaandenpensioen, waaronder (bijzonder) weduwe-, weduwnaars-, wezen- en partnerpensioenen
- invaliditeitspensioen

Omdat veel van onze deelnemers nog "slapende" rechten hebben bij bovengenoemd fonds zijn ter informatie in de bijlagen enige gegevens uit de laatste jaarverslagen van bedoeld fonds overgenomen (zie bijlage 3).

Ontwikkelingen op pensioengebied

**WET VEREVENING PENSIOENRECHTEN
BIJ SCHEIDING**

De "Wet verevening pensioenrechten bij scheiding", die op 1 mei 1995 van kracht is geworden, ziet er in het kort weergegeven als volgt uit:

- Scheiding ná 1 mei 1995.

De ex-echtgeno(o)t(e) heeft nu recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen van de deelnemer. Dit gedeelte is de helft van de tijdens de huwelijksperiode opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemer. De ex-echtgeno(o)t(e) krijgt nu een rechtstreekse vordering op dit gedeelte jegens het Fonds. Zij (hij) moet wel, binnen twee jaar na scheiding, een speciaal formulier inleveren bij het Fonds. Dit formulier, genaamd "Mededeling van scheiding in verband met

verdeling van ouderdomspensioen", is bij het postkantoor (en ook bij ons fonds) verkrijgbaar.

- Scheiding vóór 27 november 1981.

Ingeval van scheiding vóór 27 november 1981 heeft de ex-echtgeno(o)t(e) ook een rechtstreekse aanspraak op ouderdomspensioen van de door de deelnemer opgebouwde pensioenaanspraak. Dit gedeelte is gelijk aan 25% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer tijdens de huwelijksperiode heeft opgebouwd. Er moet dan wel aan bepaalde extra voorwaarden zijn voldaan.

- Voor scheiding tussen 27 november 1981 en 1 mei 1995 blijft het Boon/van Loon-arrest van toepassing, waarin onder bepaalde voorwaarden aanspraak kan worden gemaakt op pensioenverrekening.

De wet geldt ook indien vóór 1 mei 1995 huwelijksvoorwaarden zijn gemaakt. Wil men de wettelijke pensioenverevening uitsluiten, dan dient dat na 1 mei 1995 (opnieuw) expliciet geregeld te worden.

De pensioenuitvoerder krijgt zo rechtstreeks te maken met meerdere personen die gezamenlijk in aanmerking komen voor uitbetaling van het ouderdomspensioen.

ALGEMENE NABESTAANDENWET (Anw)

Vanaf 1 juli 1996 is de Algemene Nabestaandenwet van kracht geworden.

Onder deze nieuwe Anw hebben alleen mensen die vóór 1950 geboren zijn recht op een nabestaandenuitkering. Hetzelfde geldt voor arbeidsongeschikten en mensen die een kind jonger dan 18 jaar te verzorgen hebben. Het blijft echter nog maar de vraag of ze die nabestaandenuitkering wel krijgen.

Er komt namelijk een inkomenstoets.

Heeft deze nabestaande inkomen uit dienstbetrekking, bedrijf of beroep dan wordt dit in mindering gebracht op de Anw-uitkering. Wel geldt hierbij een vrijlating ter grootte van 50% van het bruto minimum loon vermeerderd met 1/3 deel van het meerdere inkomen boven dit minimum loon. Inkomen in verband met arbeid wordt geheel in mindering gebracht op de Anw. Dit is het geval met: de AAW / WAO, de WW en de VUT.

Nabestaandenpensioen, evenals vermogen en inkomsten uit vermogen worden niet gezien als inkomen uit arbeid.

Voorts is het zo dat weduwen en weduwnaars die opnieuw met iemand gaan samenwonen, het recht op uitkering verliezen.

Voor 'oud' AWW-gerechtigden is de inkomens- toets per 1 januari 1998 versoepeld. In plaats van een vrijlating van 50% geldt voor hen een vrijlating van 70% van het bruto minimum loon.

REPARATIE ANW-GAT

Per 1 januari 1998 is voor een structurele oplossing gekozen voor het zogenaamde Anw-gat. Dit geschiedde door toekenning van een extra (inkomensonafhankelijk) nabestaandenpensioen ad. f 23.000,- per jaar, tot het moment dat de nabestaande de leeftijd van 65 jaar bereikt, ongeacht het bestaan van een recht op de wettelijke Anw-uitkering (zie voorgaande paragraaf).

FLEXIBELE PENSIOENSPAARREGELING/FLEXIOEN

De pensioenregeling is met ingang van 1 juli 1993 in deze aangepast. De premie werd verhoogd ten behoeve van het onderdeel dat een flexibele

pensioenspaarregeling behelst, ter aanvulling van het reglementaire basispensioen.

De individueel gekozen asset-mix kon jaarlijks (vóór 1 oktober) worden gewijzigd. De wijziging ging dan in op 1 januari daaraanvolgend (zie nu de uitgebreidere en aanvullende informatie in bijlage 5 inzake de asset-mixen en bijbehorende risicorendementsprofielen). RG Holland Tactimix 50% (HTM50) is toegevoegd. Vanaf 1 januari 1999 kan de asset-mix iedere werkdag worden aangepast.

Door deze "flexioen" aanpak is de mogelijkheid ontstaan om :

- een tekort aan deelnemersjaren te compenseren;
- het ouderdomspensioen te verhogen (levenslang);
- het functioneel leeftijdspensioen te verhogen;
- tijdelijk een hoger pensioen te nemen i.v.m. privé-omstandigheden, i.c. gedurende 5 of 10 jaar;
- het weduwepensioen aan te passen.

PRÉ-PENSIOENREGELING

Het functioneel leeftijdspensioen wordt gefinancierd op basis van het omslagstelsel. Dit is een vergelijkbaar systeem als het problemengevende AOW-systeem. Onder de naam pré-pensioenregeling was tot 1 januari 1998 een begin gemaakt, door middel van een kapitaalstorting van in totaal f 50 Miljoen (inclusief performancetoerekening). In december 1998 werd vervolgens met 'oormerking' een bedrag ontvangen van f 12 Miljoen. Op 31 december 1998 staat voor het pré-pensioen totaal een bedrag van circa f 69 Miljoen op de balans. Over de wijze waarop een en ander geïmplementeerd kan worden, door een aanpassing van de ouderdomspensioenregeling, zal nog verder overleg en ook studie nodig zijn.

REPARATIE WAO - HIAAT ASPIRANT REGISTERLOODSEN

Ten behoeve van de aspirant registerloodsen wordt in een brochure uiteengezet hoe de "reparatie" van het ontstane WAO hiaat, als gevolg van een wetswijziging, door ons pensioenfonds is geschied. Uiteraard gebeurde dit door middel van een wijziging in hun pensioenreglement.

INDEXERING

Voor de indexering van pensioenen en/ of bij de vaststelling van de premies speelde de prijsindex veelal een grote rol en met name de "geschoonde" prijsindex.

Dit prijsindexcijfer wordt sinds maart 1994 niet meer door het CBS berekend.

Na een notitie van de actuaris over deze materie is voor ons beleid dit indexcijfer vervangen door de consumentenprijsindex voor werknemersgezinnen met een hoger inkomen.

Omdat volgens het CBS de afgeleide index in de geest is van het SER- advies van 1972, hebben wij deze genomen.

Dat betekent namelijk exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsver-

hogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptiegebonden belastingen.

In 1997 is het CBS begonnen met de publicatie van de CPI (1995=100) als vervanging van de CPI(1990=100).

Gebleken is dat bij de zogenaamde afgeleide index, dat wil zeggen de index gecorrigeerd voor belastingen, de effecten van enkele belastingwijzigingen onvoldoende zijn verdisconteerd in de nieuwe reeks 1995=100.

In mei 1998 zijn de juiste cijfers gepubliceerd.

Het lijkt beter om de gewone en niet de afgeleide index te gebruiken.

ACTUARIELE PRINCIPES PENSIOENFONDSEN

De Verzekeringskamer heeft de actuariële principes, die de actuaris ingaande het boekjaar 1997 moet betrekken bij zijn beoordeling van de financiële opzet en positie van een fonds, in een nota vastgelegd.

Op grond van deze principes dient de actuaris van ons fonds jaarlijks een zogenaamde 'toereikendheidstoets' uit te voeren en de conclusies daarvan vast te leggen in zijn actuariële verklaring (zie de actuariële verklaring op pagina 19).

Algemeen dient beoordeling plaats te vinden

vanuit twee met elkaar verbonden invalshoeken:

- toetsing van de financiële opzet van de pensioenregeling en de toekomstige financiering daarvan,
- uitgaande van de continuïteit van de regeling;
- toetsing van de toereikendheid van de middelen van het fonds ter dekking van de, in het verleden, reglementair verkregen aanspraken.

De Verzekeringskamer acht het wenselijk dat voor iedere individuele pensioenverplichting een voorziening wordt gevormd op basis van methoden en grondslagen die voldoende veilig zijn vastgesteld.

RAPPORT WITTEVEEN

Voor het fonds was in het oorspronkelijke rapport Witteveen vooral het bepaalde van belang over snel slijtende beroepen. Het rapport beval aan dat de vroegst mogelijke pensioenrichtleeftijd 60 jaar zou zijn en dat geen uitzondering zou worden gemaakt voor snel slijtende beroepen als bijvoorbeeld brandweer en koopvaardij. Voor dit laatste fonds is de eigenlijke pensioenrichtleeftijd 57½ jaar, de ingang van de overbruggingsuitkering. Dat dreigde een probleem te worden.

In de uiteindelijke wetsvoorstellen is het voornemen gehandhaafd dat er geen bijzondere bepalingen gelden voor snelslijtende beroepen. Echter de aanbeveling dat de vroegste pensioenrichtleeftijd 60 jaar mag zijn is niet in het wetsvoorstel opgenomen. Een vroegere ingangsdatum is mogelijk mits het pensioen gestelde fiscale normen niet overschrijdt.

BELASTINGEN IN DE 21E EEUW

De ministerraad heeft het wetsvoorstel 'Belastingen in de 21e eeuw' goedgekeurd en aan de Raad

van State voorgelegd. Er bestaan bij pensioenfondsen ernstige zorgen over de uitwerking van het onderdeel dat betrekking heeft op de 'oudedagsparaplu', met name dat de overheid een adequate pensioenopbouw ondergeschikt maakt aan een bezuinigingsdoelstelling.

In de nota wordt voorgesteld een oudedagsparaplu in te voeren. Dit houdt in dat de fiscale faciliteiten voor aanvullende oudedagsvoorzieningen afhankelijk worden gemaakt van de reële behoeften hieraan. Hiermee wil het kabinet onnodige/ onbedoelde aftrek van lijfrentepremies voorkomen. Het Verbond van Verzekeraars onderschrijft deze doelstelling en beschouwt, in navolging van kabinet en parlement, 70% van het laatstverdiende loon, op te bouwen in 35 jaar als adequaat. Deze norm is vastgelegd in de onlangs door het parlement goedgekeurde Wet Fiscale behandeling van pensioenen (Witteveen) en dient zowel te gelden voor collectief pensioen als voor individuele aanvullingen. Het kabinet verwacht evenwel van de oudedagsparaplu een bezuiniging van f 1,5 miljard. Aan deze doelstelling kan getwijfeld worden want de budgettaire uitkomst dient toch een afgeleide te zijn van de wenselijke paraplu en niet het startpunt van de redenering. Uit een NIPO-onderzoek is gebleken dat 77% van de houders van een lijfrentepolis een pensioentekort heeft en dus onder deze paraplu recht heeft op lijfrentepremieaftrek. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met het feit dat uitkeringen van lijfrenten in de toekomst een jaarlijks stijgende substantiële belastingopbrengst genereren.

In een 'open' adviesaanvraag heeft het kabinet aan de SER zes mogelijkheden voorgelegd, om in het kader van het belastingstelsel 21^e eeuw, aan deze oudedagsparaplu gestalte te geven.

**PENSIOENREGELING NA 1 JANUARI
1998**

Tijdens het congres van de NLC op 9 december 1997 zijn diverse wijzigingen in ons pensioenreglement goedgekeurd door de deelnemers.

Deze wijzigingen gelden per 1 januari 1998. Voor deze wijzigingen is uiteraard een verklaring van geen bezwaar aangevraagd bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- de (verplichte) maandpremie kan extra worden verhoogd teneinde de pensioengrondslag te kunnen handhaven op het laatstgeldende niveau;
- de mogelijkheid is gecreëerd om de flexibele pensioenspaarregeling op individuele basis verder uit te breiden. Voor een verdere uitwerking dienen in eerste instantie de ontwikkelingen te worden afgewacht met betrekking tot de zogenaamde 'Aanbevelingen van de commissie Witteveen'. Overigens is op 27 april jl. een op deze aanbevelingen afgestemd wetsvoorstel ter goedkeuring aan de Tweede Kamer gezonden;
- een structurele oplossing van het zogenaamde ANW- gat door toekenning van een extra tijdelijk (inkomensonafhankelijk) nabestaandenpensioen ad f 23.000,- per jaar, dat ingaat bij overlijden van een loods voor de pensioendatum, en dat vervolgens aan de overblijvende partner wordt uitgekeerd tot uiterlijk haar 65-jarige leeftijd, ongeacht het bestaan van een recht op de wettelijke ANW- uitkering;
- gelijke behandeling van gehuwden en wettelijk geregistreerde ongehuwde partners;
- herinvoering van de mogelijkheid om ontbrekende deelnemersjaren in te kopen (zie ook bijlage 6).

KEUZEMOGELIJKHEID PENSIOEN

In de Pensioen- en spaarfondsenwet is geregeld dat werknemers met ingang van 1 januari 2000 moeten kunnen kiezen tussen een nabestaandenpensioen of een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen. De staatssecretaris heeft voorstellen, voor de voorwaarden waaronder die keuze kan worden gemaakt, aan de Tweede Kamer aangeboden.

Het voorstel biedt de mogelijkheid een collectief verplichte nabestaandenpensioenregeling op risicobasis af te spreken die niet ingeruild kan worden voor een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen. Aan het keuzerecht zal geen terugwerkende kracht worden verleend. Het gaat dus om het partnerpensioen dat is opgebouwd na 1 januari 2000.

Een werknemer die kiest voor een hoger ouderdomspensioen, moet aantonen dat zijn of haar partner daar toestemming voor geeft. Het wezenpensioen zal geen deel uitmaken van de keuzemogelijkheden.

Ons fonds zal het reglement aanpassen op basis van het bestuursbesluit, dat voor die keuzemogelijkheid reeds als ingangsdatum 1.1.1999 heeft gekozen (zie ISPLAN- spaardiskette).

LEEFTIJDSGRENZEN

Het kabinet wil maatregelen nemen om leeftijdsgrenzen in wet- en regelgeving te schrappen of te vervangen door andere criteria. Het criterium leeftijd kan de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid dienen, maar mag niet als iets vanzelfsprekends worden opgevat. Steeds is een goede motivering nodig. Het nadere kabinetsstandpunt is een vervolg op het kabinetsrapport "leeftijdsgrenzen in wet- en regel-

geving" uit 1996 en een reactie op de commentaren van Kamer en organisaties.

MEDEZEGGENSCHAP VAN GEWEZEN DEELNEMERS IN PENSIOENFONDSEN

Uit een brief van 20 augustus 1996 die de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer hebben gestuurd, naar aanleiding van de uitkomsten van een evaluatie- onderzoek naar het functioneren van de wettelijke regeling "medezeggenschap bij pensioenfondsen", bleek het navolgende:

"De inspraak van gewezen deelnemers in pensioenfondsen moet worden bevorderd. Zij zouden de keuze moeten hebben uit de huidige deelnemersraad en bijvoorbeeld een bestuurszetel.

Pensioenfondsen zouden hierbij een meer activerende rol kunnen spelen."

De staatsecretaris overwoog daarom de wettelijke regeling te wijzigen. Hij wenste met de Tweede Kamer van gedachten te wisselen over het invoeren van een wettelijke verplichting tot een of meer bestuurszetels voor gewezen deelnemers in pensioenfondsbesturen. Artikel 6 lid 4 PSW bepaalt reeds dat het bestuur van een pensioenfonds bij het vervullen van zijn taak ervoor zorg draagt dat alle belanghebbenden zich door het bestuur op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

In juni 1998 sloten daarop de Stichting van de Arbeid (STAR) en het Coördinatieorgaan Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO) een convenant over verbetering van de medezeggenschap van gepensioneerden bij de uitvoering van pensioenregelingen.

Op basis van het convenant kan effectiever en flexibeler invulling gegeven worden aan medezeg-

genschap dan op basis van rigide wetgeving. Afgesproken werd over te gaan tot oprichting van deelnemersraden of tot vergroting van directe bestuursparticipatie door gepensioneerden. Deze bestuursleden moeten uiteraard niet worden geleid door een eenzijdige belangstelling en zullen, net als de overige bestuursleden, verantwoordelijk zijn voor het totale beleid

Binnen ons bestuur is reeds principieel tot directe bestuursparticipatie besloten.

Het toezicht van de verzekeringskamer, die een wettelijke geheimhoudingsplicht heeft, draagt zowel het karakter van financieel toezicht als van rechtmatigheidtoezicht: kunnen pensioenfondsen aan hun financiële verplichtingen voldoen en voldoen de pensioenregelingen inhoudelijk aan de wet (bijvoorbeeld gelijke behandeling van mannen en vrouwen, toekenning van toeslagen aan 'slapers').

EUROPESE MONETAIRE UNIE

Nederland is op 1 januari 1999 toegetreden tot de Europese Monetaire Unie (EMU). Het moge duidelijk zijn dat de pensioenaanspraken en uitkeringen, op hetzelfde moment als de salarissen, omgezet worden van guldens in euro's. De administratieve verwerking hiervan moet tijdig worden voorbereid en het Loodswezen zal tijdig met het fonds in euro's afrekenen.

Dit geldt natuurlijk ook voor de omzetting van de beleggingsportefeuille en de verslaglegging in 1999.

De Vereniging van Bedrijfspensioenfondsen (VB) en de Stichting voor ondernemingspensioenfondsen (Opf) hebben in dit kader een breed opgezette projectgroep euro opgericht.

De projectgroep heeft inmiddels een eerste in-

ventarisatie gemaakt van de te verwachten knelpunten.

Naar aanleiding hiervan is een viertal werkgroepen opgericht (Pensioenen, Uitkeringen, Processen en Voorlichting).

Voor het vinden van oplossingen is men echter mede afhankelijk van overheidsmaatregelen.

De projectgroep heeft er inmiddels bij de overheid op aangedrongen vooral tijdig met deze maatregelen naar buiten te komen.

Voor pensioenfondsen betekent een en ander dat zij in de beleggingsfeer bij aankopen van nieuwe staatsobligaties al vanaf 1999 te maken krijgen met de euro. Een en ander heeft ook invloed gehad op de asset-mix die wij door de investment-managers laten hanteren.

**WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN
DE PSW (PENSIOEN- EN SPAARFOND-
SENWET)**

Het toezicht op de uitvoering van aanvullende pensioenregelingen wordt verscherpt. De Verzekeringskamer krijgt meer bevoegdheden, zoals de mogelijkheid om bij overtredingen een aanwijzing te geven, of bestuurlijke boetes en dwangsommen op te leggen. Er zullen bovendien meer eisen worden gesteld aan de kwaliteit van pensioenbesturen en er komt een verbod op zogenaamde uitstelfinanciering van pensioenaanspraken. Het wetsvoorstel van staatssecretaris Hoogervorst van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarin de wijziging van de Pensioen- en Spaarfondsenwet is opgenomen, is onlangs naar de Tweede Kamer gestuurd.

Het wetsvoorstel stelt nadere eisen aan de kwaliteit van de pensioenfondsen. Zo zal de dagelijkse leiding van het fonds bij ten minste twee personen moeten berusten.

De verzekeringskamer zal worden gevraagd nadere kwaliteitseisen op te stellen waar bestuurders en beleidsbepalende managers van pensioenfondsen aan moeten voldoen. Pensioenfondsen worden voorts verplicht een jaarrekening en een bestuursverslag, inclusief een accountantsverklaring, op te stellen. Ook aan de inhoud van de accountantscontrole worden nadere regels gesteld. Pensioenfondsen worden verder verplicht een gedragscode op te stellen voor iedereen die bij het fonds werkt.

Ook moeten ze een actuariële en bedrijfstechnische nota opstellen. Pensioenfondsen met minder dan 100 actieve deelnemers worden verplicht tot volledige herverzekering. In het wetsvoorstel is verder een verbod opgenomen op uitstelfinanciering, het zogenaamde "65-min X-systeem". Als overgangsregeling wordt voorgesteld de financieringslasten over reeds verstreken jaren, in een periode van tien jaar in te halen.

Tenslotte voorziet het wetsvoorstel in de introductie van bestuurlijke boeten en dwangsommen; staatssecretaris Hoogervorst vindt namelijk dat handhaving van de regels niet mogelijk is zonder een stok achter de deur te hebben.

BESTUURSBELEID

17

Het bestuur komt met een frequentie van ten minste eenmaal per kwartaal bijeen om de lopende zaken en het gevoerde beleggingsbeleid aan de hand van maandoverzichten en kwartaalrapportages te bespreken.

Het dagelijks bestuur komt twee maal per maand bijeen voor overleg met de actuaris, de vermogensbeheerders dan wel de administrateurs.

Het beleid is erop gericht met een bij het karakter van het fonds passend risico een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de (voorwaardelijk) geïndexeerde verplichtingen van het fonds ten opzichte van de deelnemers. Het is echter onze intentie de welvaartsontwikkeling indien mogelijk te volgen.

Alle aangekochte waardepapieren werden tot 1 juli 1996 in beheer gehouden door de Rabobank. Vanaf deze datum is het beheer van een deel van de portefeuille overgedragen aan de ABN•AMRO bank.

Het vermogen van het fonds wordt beheerd in twee portefeuilles waarvan één portefeuille samen met de Stichting Pensioenfonds Loodswezen/ SPL (van het Facilitair bedrijf Loodswezen BV), de Stichting Algemeen Beroepsfonds Registerloodsen (Staber) en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen (Stodel), beheerd door Robeco Institutional Asset Management B.V. te Rotterdam en één portefeuille samen met de Stichting SPL, beheerd door ABN•AMRO Asset Management.

Het resultaat van deze vermogens wordt gescheiden geadministreerd.

Aan beide vermogensbeheerders is dezelfde beheersopdracht gegeven.

Voor de risicodekking werd vanaf 1 januari 1994 voor een 5-jaars periode overgegaan tot een 'stop-loss' risicodekking, waarbij de schade eerst zou worden geclaimd indien deze de, ruim genomen, totale 5-jarenpremie zou overschrijden. Deze wijze van risicoafdekking wordt voor een zelfde periode gecontinueerd.

In 1995 is een Asset & Liability Management (ALM)-studie gedaan die het beleid formuleerde dat ten grondslag ligt aan de beleggingsacties in de komende jaren.

Bij deze studie werd uitgegaan van de pensioenregeling, het deelnemersbestand, de toekomstige ontwikkelingen van het aktievenbestand, de financieringsafspraken, het indexatiebeleid, mogelijke beleggingsrendementen en inflatiecijfers.

Deze meest aannemelijke toekomstprojecties resulteerden in een optimale strategische beleggingsmix met een tactische beleidsruimte, die ook de basis vormde voor de beleggingsopdracht aan de tweede vermogensbeheerder.

Bij de studies ter aanpassing van onze pensioenregeling aan toekomstige ontwikkelingen zal tevens, op basis van de ALM-studie, worden gekeken naar de gebruikelijke ingangsdatum van het ouderdomspensioen c.q. overbruggingspensioenen bij de koopvaardij.

Als uitvloeisel van de door de Verzekeringskamer gepubliceerde Actuariële principes pensioenfonds is de vroegere "Reserve koersverschillen" vervangen door een "Voorziening toekomstige risico's". De grootte van deze voorziening wordt bepaald door de wenselijke marges voor onder meer het kunnen opvangen van

extreme koersdalingen enerzijds (weerstandsvormogen), en voor dekking van toekomstige administratiekosten c.q. pensioenkosten als gevolg van een verdergaande verbetering van de levenskansen anderzijds. Deze marges blijken uit de jaarlijks door de actuaire van ons fonds, in het kader van eerdergenoemde principes, uit te voeren toereikendheidstoets.

Centrale begrippen in de derde Europese richtlijn zijn prospectief en prudent.

Prospectief omdat alle toekomstige baten en lasten vooraf moeten worden geprognosticeerd en prudent omdat de prognoses gebaseerd moeten zijn op nu al te verwachten situaties, met inbegrip van een zekere veiligheidsmarge.

HET GEVOERDE BELEGINGSBELEID IN 1998

BELEGGINGEN

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL) en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen hebben het beheer (van een deel) van hun wederzijdse pensioenvermogens overgedragen aan Robeco Institutional Asset Management in Rotterdam (RIAM). RIAM beheert binnen de Robecogroep vermogens voor institutionele beleggers in Nederland en daarbuiten.

Sinds 1 juli 1996 wordt ook een deel van het vermogen beheerd door ABN•AMRO Asset Management.

Voor het BPL en SPL wordt belegd in Europese vastrentende waarden, internationale aandelen en aandelen van beursgenoteerd onroerend goed (fondsen).

VERSLAG VAN ROBECO INSTITUTIONAL ASSET MANAGEMENT

OMSLAG OP DE AANDELENBEURZEN, LAGERE RENTES

Het jaar 1998 was voor beleggers een jaar met twee gezichten. Tot aan de zomer overheerste het optimisme. Er was optimisme over het conjunctuurverloop in het Westen. De inflatie was al laag, maar ging nog verder omlaag. De kapitaalmarktrentes daalden tot niveaus welke in meer dan dertig jaar niet gezien waren. Op de aandelenmarkten in Europa en Noord-Amerika stegen de koersen naar nieuwe recordhoogten.

De omslag in de stemming kwam in juli. De crisis in Azië, die veel ernstiger bleek te zijn dan eerst was gedacht, sloeg over naar Rusland en Latijns-Amerika. Ondernemingen in het Westen begonnen winstwaarschuwingen af te geven. Hedge funds,

die met veel geleend geld riskante posities hadden opgebouwd, moesten deze met grote verliezen terugdraaien. In het Westen daalden de rentes, maar in de opkomende markten en de markten voor niet-overheidsschuld papier stegen ze scherp. Internationale instellingen stelden hun groeiramingen voor 1999 drastisch bij. Op aandelenbeurzen vonden de grootste correcties sinds 1990/91 plaats. In de Verenigde Staten bleven de dalingen met circa 20% nog beperkt, maar op een aantal Europese beurzen daalden de indices met meer dan 35%.

In de laatste maanden van het jaar herstelden de aandelenkoersen zich krachtig, waardoor het jaar 1998 als geheel voor de meeste regio's toch weer een bovengemiddeld beleggingsjaar werd. Alleen de opkomende markten, Japan en Canada sloten 1998 met een negatief resultaat af.

De verder afnemende inflatie in de wereld betekende dat de kapitaalmarktrentes ook in 1998 weer konden dalen, waardoor obligatiebeleggers wederom een heel goed jaar beleefden.

BELEGINGSBELEID EN RESULTATEN

Het beleggingsresultaat van het door Robeco Institutional Asset Management beheerde deel van het vermogen van de Stichting Beroeps Pensioenfonds Loodsen/ Stichting Pensioenfonds Loodswezen bedroeg over 1998 13,8%. In 1998 wisten wij goed van de op de diverse beurzen optredende koersstijgingen te profiteren. De waarde van onze aandelenportefeuille steeg in 1998 met 16,3%. De waarde van de obligatieportefeuille nam met 12,9% toe. Onroerend-goed daalde met 4,8% in waarde. Afnemende economische groei en lagere inflatie zetten de koersen van de op de Amsterdamse beurs genoteerde onroerend-goed fondsen onder druk.

HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 1998

20

In %	Weging 1998	Beleggingsresultaat 1998	Resultaten voorgaande jaren			
			1997	1996	1995	1994
Aandelen	40%	16,3%	46,1%	30,6%	3,2%	-6,6%
Obligaties	54%	12,9%	6,4%	8,1%	19,2%	-4,2%
Onroerend- goed	4%	-4,8%	22,1%	19,1%	-1,2%	-20,2%
Kas	2%	3,4%	3,2%	3,7%	4,9%	5,2%
Totaal	100%	13,8%	19,5%	14,1%	14,4%	-7,0%

VOORUITZICHTEN

Met de correctie van de periode juli-oktober hebben aandelenmarkten naar ons oordeel geanticipeerd op een omslag in de wereldconjunctuur. Deze correctie kan dan ook worden gezien als een cyclische 'bear market'.

Voor 1999 wordt nu allerwegen lagere economische groei verwacht. In Azië, waar de conjunctuur-omslag een jaar eerder kwam, zou dit jaar al sprake kunnen zijn van een beginnend herstel. Een aantal beurzen in deze regio is daar ook al op vooruit gegaan.

Gezien de nog immer hoge waarderingen en de bescheiden verwachtingen voor economische groei, mogen we in 1999 geen uitbundige ontwikkeling op aandelenmarkten verwachten. Onze verwachting is dat aandelenkoersen het jaar per saldo wel hoger zullen afsluiten, maar koersstijgingen de 10% niet te boven zullen gaan. Wel is er bij een laag blijvende inflatie nog enige ruimte voor rentedaling.

VERSLAG VAN ABN•AMRO ASSET MANAGEMENT

BELEGGINGSBELEID 1998

Het beleggingsjaar 1998 kenmerkte zich door en toenemende volatiliteit op de beleggingsmarkten. Deze manifesteerde zich met name op de aandelenmarkten, waar een scherpe koersdaling in het derde kwartaal werd gevolgd door een welhaast even opmerkelijk herstel in het vierde kwartaal. Desondanks werd ook in 1998 voor de door ABN•AMRO Asset Management beheerde portefeuille (Anker) van de Stichting Beroepspensioenfondsen Loodsen en de Stichting Pensioenfondsen Loodswezen een beleggingsresultaat behaald dat zowel in absolute als in relatieve zin bevredigend genoemd mag worden. Per saldo positieve resultaten op zowel de vastrentende portefeuille als de aandelenportefeuille zorgden er namelijk voor dat het totale bruto resultaat op de beleggingsportefeuille 14,54% bedroeg, hetgeen een lichte outperformance betekent ten opzichte van de gehanteerde benchmark, die op 14,3% bleef steken.

In absolute termen leidde dit beleggingsresultaat samen met netto toevoegingen ter waarde van circa f 24,4 miljoen tot een groei van het beheerde

HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 1998

vermogen van f 225 miljoen naar f 283 miljoen

VERMOGENSONTWIKKELING ANKER 1998

Beginvermogen	f 225.339.663
Koersresultaat vastrentend	6.981.496
Koersresultaat aandelen	18.002.315
Koersresultaat onroerend goed	-1.398.680
Netto inkomsten	8.224.811
Toevoegingen	24.399.824
Mutatie opgelopen rente	1.546.522
Eindvermogen	f 283.095.951

Uit de tabel kan worden afgelezen dat uiteindelijk opnieuw de aandelenportefeuille de belangrijkste bijdrage heeft gegeven aan het beleggingsresultaat, ofschoon ook het resultaat op de vastrentende portefeuille als gevolg van enerzijds de binnengekomen coupons en anderzijds de koerswinst als gevolg van de forse rentedaling op de kapitaalmarkt zeer aanzienlijk was. Het resultaat op onroerend goed vormde een negatieve uitzondering op dit positieve totaalbeeld.

BENCHMARK

Vooruitlopend op de introductie van de euro werd in het vierde kwartaal van 1998 de samenstelling van de benchmark aangepast. Voor vastrentende waarden gebruiken wij de JP Morgan EMU Bond Index in plaats van de tot nu toe gebruikte Nederlandse index. De aandelenportefeuille wordt nu vergeleken met een combinatie van 60% MSCI-EMU index en 40% MSCI-Wereld ex EMU index. Beide veranderingen leiden tot een meer internatio-

nale oriëntatie van de beleggingsportefeuille, waarbij het sterke accent op Nederland is vervangen door een accent op Euroland.

Voor onroerend goed blijft de benchmark de MeesPierson Onroerend goed Total Return Index.

De benchmark voor de totale portefeuille is een gewogen gemiddelde van de benchmarks van de deelportefeuilles. De gewichten zullen onveranderd blijven: aandelen: 40%, vastrentende waarden: 55%, onroerend goed: 5%. De samenstelling van de portefeuille is in de loop van het vierde kwartaal van 1998 geleidelijk aangepast aan de nieuwe benchmark.

PERFORMANCEVERGELIJKING

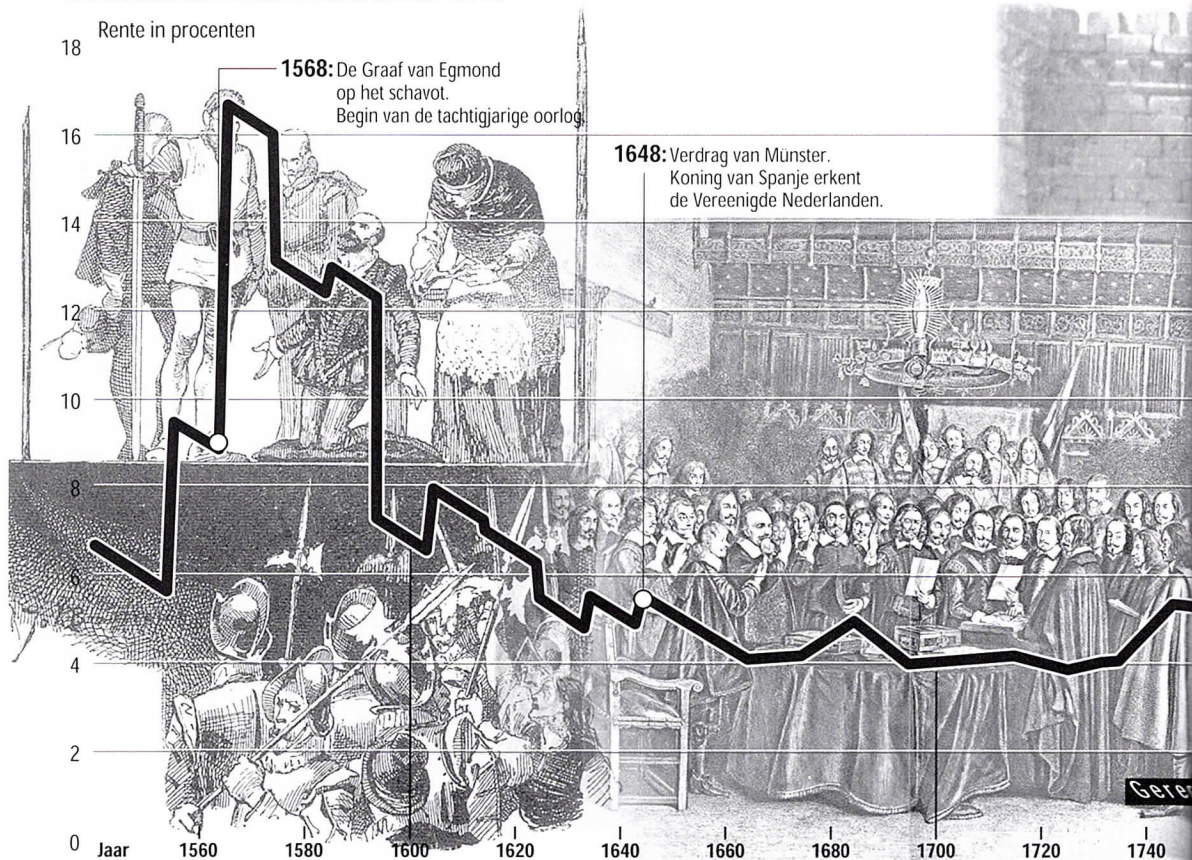
VASTRENTENDE WAARDEN

De waarde van de vastrentende portefeuille steeg in 1998 van f 114,4 miljoen naar f 155 miljoen. Rekening houdend met netto aankopen van f 32 miljoen bedroeg de total return van de vastrentende portefeuille in 1998 11,96%. Het benchmarkrendement bedroeg 12,17%. In de eerste drie kwartalen presteerde de portefeuille vrijwel in lijn met de benchmark. Daarbij werd het positieve effect van de hogere rentegevoeligheid in de portefeuille tenietgedaan door het oplopen van de spreads in het derde kwartaal.

Dit laatste was één van de manifestaties van de algehele vlucht naar kwaliteit in die periode. De oorzaak van de achterblijvende performance is vooral gelegen in het vierde kwartaal. De nieuwe benchmark liet een betere performance zien dan de oude, terwijl het aanpassingsproces in de portefeuille in volle gang was.

Nederlands renteniveau sinds 1540

AANDELEN

De waarde van de aandelenportefeuille steeg in 1998 ondanks verkopen van per saldo f 11,5 miljoen van f 95,8 miljoen naar f 102,2 miljoen. Het op aandelen behaalde resultaat van 21,93% was aanzienlijk beter dan het benchmarkresultaat van 15%. Deze aandelenperformance was te danken aan een combinatie van factoren: enerzijds werd gekozen voor sectoren, die een relatief goede performance lieten zien en anderzijds werden ook binnen de sectoren goede keuzes gemaakt. Selectiviteit bij de keuze van fondsen was een zeer belangrijke resultaatbepalende factor in 1998. Onze verwachting is dat dit in 1999 in nog sterkere mate het geval zal zijn, omdat waarschijnlijk geen belangrijke impulsen op de koersontwikkeling van aandelen in het algemeen kunnen worden verwacht als gevolg van een verdere daling van de rente.

ONROEREND GOED

De beleggingscategorie onroerend goed gaf in 1998, zeker gelet op de rentedaling, een teleurstellend resultaat te zien. De op Nederland georiënteer-

de benchmark deed het daarbij met 0,18% nog aanzienlijk beter dan de mondiaal belegde portefeuille die een negatieve return van -8,34% liet zien. De waarde van de onroerend goed portefeuille daalde in 1998, mede als gevolg van netto verkopen van bijna f 700.000 van f 14,3 miljoen naar f 12,2 miljoen.

BELEGINGSOMGEVING 1999

Naar onze verwachting zal de groei van de wereld-economie in 1999 aanzienlijk afnemen, maar zal er geen sprake zijn van een recessie. Wij vragen ons met name af of de bedrijfsinvesteringen in vaste activa op hun huidige peil zullen blijven. Deze hebben in de jaren negentig een aanzienlijk snellere groei vertoond dan het Bruto Binnenlands Product (BBP). Wij voorzien dat de particuliere consumptie, die verreweg de grootste groeicomponent is, beter op peil zal blijven, ofschoon er waarschijnlijk wel van belangrijke regionale verschillen sprake zal zijn. Zo heeft in de V.S. de consument weliswaar in het recente verleden al een sterke rol als koper vervuld, maar is het onwaarschijnlijk dat de Amerikaanse consument nu een belangrijke terughou-

dendheid aan de dag zal gaan leggen, terwijl tegelijkertijd de werkloosheid zo laag blijft en er zoveel nieuwe banen bijkomen. In Europa is het herstel van de consumptie brozer dan in de V.S. omdat het niveau van de werkloosheid er weliswaar is gedaald maar niettemin hoog blijft. Wij verwachten dat de Japanse consumptie zwak blijft als gevolg van de toenemende ongerustheid over de werkzekerheid en de groei van het inkomen.

In ons basisscenario voor 1999 verwachten wij dat het groeitempo zowel in de V.S. als in Duitsland zal afnemen tot 1,5% en dat door de vermindering van de conjuncturele druk de inflatie gematigd blijft. In het algemeen zijn wij van mening dat het overaanbod van (menselijk) kapitaal, tezamen met de te grote productiecapaciteit in de ontwikkelde landen de inflatie laag zal houden. In ons basisscenario verwachten wij dat de inflatie in de V.S., Duitsland en Japan in 1999 respectievelijk 1,8%, 1,0% en -1,0% zal bedragen. In vergelijking tot de algemene verwachtingen zijn deze prognoses lager met betrekking tot de groei en daardoor optimistischer ten aanzien van de inflatie.

Ons alternatieve scenario is thans dat de groei in de V.S. in 1999 hoger uitvalt dan in onze uitgangs-

prognose. Waarop hierboven reeds is gezinspeeld is dat de houding van de Amerikaanse consument hiervoor bepalend is.

De Amerikaanse economie gaat structurele onevenwichtigheden vertonen, getuige de verslechterende van de lopende rekening en het feit dat de spaarquote in de particuliere sector tot iets onder nul is gedaald. Daar de V.S. nog steeds in staat zijn kapitaalstromen uit het buitenland tegen een redelijk lage rente aan te trekken en particuliere huishoudens profiteren van een inkomensverbetering door oversluiting van hun hypotheek en het inkomenseffect van de enorme stijging van de aandelenkoersen, is het moeilijk voorstelbaar hoe het zonder een of andere onverwachte schok tot een zeer sterke groeivertraging zou kunnen komen.

Ons uitgangsscenario voorziet in het verder laten vieren van de monetaire teugels. De Fed zal haar accent verleggen van een stabilisering van de financiële markten naar een aanpak van de groeivertraging van de Amerikaanse en de wereldeconomie. In Europa zullen de belangrijkste economische indicatoren het de ECB mogelijk maken om het monetaire beleid te versoepelen. Gezien de toenemende politieke druk op de ECB en het risico van een

verzwakking van de begrotingsdiscipline in Euro-land zou de ECB wel eens niet zo snel daartoe kunnen overgaan daar de bank haar geloofwaardigheid als onafhankelijke instelling wil bewijzen.

Met betrekking tot de valuta's verwachten wij een daling van de Japanse yen versus de dollar. Na het recente technische herstel kijken wij naar de vooruitzichten op de langere termijn, rekening houdend met een aanhoudende Japanse recessie en een gebrek aan structurele hervormingen. Voorts verwachten wij een lichte daling van de dollar t.o.v. de euro. Verschillen op de langere termijn in de belangrijkste economische indicatoren zoals groeikansen, het saldo op lopende rekening en een veel agressievere versoepeling van het monetaire beleid in de V.S. verlenen steun aan de euro. Eventuele verschuivingen in de asset allocatie ten gunste van euro-waarden zullen tot de sterkte van de euro bijdragen.

Het jaar 1999 is ten opzichte van een normaal jaar extra moeilijk te voorspellen vanwege de aan het nieuwe millennium voorafgaande nieuwe centrale bankregelingen in Europa. Seizoensgebonden patronen zullen waarschijnlijk sterk vertekend zijn daar producenten hun voorraden zullen vergroten om problemen in de aanbodketen rond de jaarwisseling te vermijden en bedrijven hun uitgaven op het gebied van informatietechnologie opnieuw zullen vaststellen. Een en ander zal wel voor hogere cijfers over het eerste halfjaar zorgen, al zal dit wel ten koste gaan van het tweede halfjaar.

BELEIDSIMPLICATIES

De financiële markten blijven gevoelig voor bedrijfsmoeilijkheden en houden in het algemeen een sterke voorkeur voor kwaliteit. De marges op bedrijfsobligaties zijn bijvoorbeeld nog steeds betrek-

kelijk hoog en weer in beweging, terwijl de aandelenmarkten op een steeds kleiner wordende groep aandelen geconcentreerd raken.

Tijdens de onzekerheid op de financiële markten gedurende de afgelopen zomer was onze belangrijkste boodschap aan de cliënten dat de aandelenkeuze belangrijker was dan de marktkeuze en dat onze duidelijke voorkeur uitging naar beleggingen in eersteklas ondernemingen met groeimogelijkheden, die in staat waren omzetgroei te realiseren en de kosten te beheersen. Dit soort aandelen heeft zich behoorlijk hersteld t.o.v. het lage koerspeil aan het eind van de zomer, terwijl cyclische en in grondstofverwerkende industrie actieve aandelen het naar verhouding slecht hebben gedaan. Alhoewel deze bedrijven op het eerste gezicht vanuit een historisch standpunt goedkoop lijken, kunnen zij vermoedelijk in het soort macro-economische omgeving dat door ons wordt verwacht, geen superieure rendementen bieden. In een periode van dalende inflatie en rente kunnen bedrijven die in staat zijn door middel van nieuwe technieken hogere omzetten te behalen en met aantrekkelijke nieuwe producten op de markt te komen, hun agio op middellange termijn vasthouden en hun aandeelhouders rendement blijven bieden. Wij geven er de voorkeur aan onze defensieve allocatie binnen de aandelenportefeuille intact te laten. Dit houdt in dat de posities ten opzichte van de benchmark ongewijzigd zijn. De maximale onderweging van zowel opkomende markten als Japan blijft gehandhaafd. Binnen de opkomende markten geven wij nog steeds de voorkeur aan Latijns-Amerika en Oost-Europa, ten koste van Azië. In het ontwikkelde marktengedeelte van de aandelenportefeuille blijft Europa de aantrekkelijkste regio.

De asset allocatie blijft neutraal ten aanzien van alle vermogenscategorieën.

ACTUARIELE VERKLARING

31 DECEMBER 1998

Per 31 december 1998 dient ter dekking van de aangegane verplichtingen uit de basisregeling een totale Voorziening Pensioenverplichtingen gepasseerd te worden van (afgerond) f 362.704.000,-. De pensioenverplichtingen worden door het pensioenfonds geheel in eigen beheer gehouden.

De voorziening per 31 december 1998 is bepaald volgens de evenredig-deel-methode.

De belangrijkste grondslagen en methoden van de berekeningen luiden als volgt:

GRONDSLAGEN

Sterfte

De sterftequotiënten worden ontleend aan de overlevingstafels GBM en GBV, waarnemingsperiode 1990-1995, waarbij de in de AG-tafels 1990-1995 vermelde afronding wordt gevolgd. Er wordt in alle gevallen een leeftijdsterugstelling toegepast van 1 jaar.

Rente

De rekenrentevoet bedraagt 4% per jaar.

Gehuwdheidsfrequentie

Bij de berekeningen met betrekking tot weduwe-, weduwnaars- en partnerpensioen wordt aangenomen dat gedurende de periode tot 65 jaar steeds 100% van de (gevozen) deelnemers een partner heeft. Vanaf de 65-jarige leeftijd wordt de werkelijke situatie in aanmerking genomen. Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaar gesteld.

METHODEN VAN:

Berekening Voorziening Pensioenverplichtingen

De netto Voorziening Pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen. Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

De netto Voorziening Pensioenverplichtingen wordt verhoogd met een excasso-opslag van ½%. Voor het niet ingegane wezenpensioen wordt geen voorziening vastgesteld. Dit pensioen wordt op stop-loss basis herverzekerd. Het functioneel leeftijdspensioen wordt in verband met het bepaalde in het Financieel besluit Loodswezen d.d. 1 oktober 1995 in principe op omslagbasis gefinancierd.

Risicoherverzekering

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico en het beroepsongeschiktheidsrisico in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amstelveen door middel van een stop-loss dekking.

Tenslotte verklaren wij nog dat:

- naar ons oordeel de voorziening pensioenverplichtingen als geheel op voldoende voorzichtigte grondslagen is berekend;
- naar ons oordeel de in het pensioenfonds aanwezige middelen voldoende zijn voor een continue dekking van de minimaal benodigde voorziening als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Actuariële principes pensioenfonds zoals gepubliceerd in februari 1997 door de Verzekeringskamer.

Heijnis en Koelman B.V. Diemen, 10 mei 1999

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Balans per 31 december 1998

26

	1998	1997
ACTIVA		
<i>Beleggingen</i>		
Obligaties	303.919.071	243.701.399
Aandelen	212.636.848	183.574.648
Onroerend goed	23.942.292	27.633.129
Overige beleggingen	23.853.468	16.132.617
Aandeel in depotrekeningen RIAM / ABN•AMRO	564.351.679	471.041.792
<i>Andere beleggingen</i>		
Flexioen	20.436.079	15.925.125
Leningen aan loodsen	6.995.000	7.145.000
	27.431.079	23.070.125
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	2.903	58.976
<i>Liquide middelen</i>		
ABN-AMRO Bank Nederland NV	1.970.765	2.298.565
Postbank	22.795	23.870
	1.993.560	2.322.435
Totaal Activa	593.779.221	496.493.328
PASSIVA		
<i>Reserves</i>		
Algemene reserve	33.488.835	32.620.674
Reserve toekomstige risico's	106.635.000	71.300.000
	140.123.835	103.920.674
<i>Technische voorzieningen</i>		
Premiereserve basisregeling eigen rekening	362.704.000	325.573.000
Premiereserve flexibel pensioen	20.436.079	15.925.125
Pré-pensioen / FLP	68.982.000	50.000.000
	452.122.079	391.498.125
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>		
Crediteuren	549.367	277.158
Belastingen en sociale lasten	771.976	736.333
Verzekeringsmaatschappijen	164.788	22.762
Overige schulden en overlopende passiva	47.176	38.276
	1.533.307	1.074.529
Totaal Passiva	593.779.221	496.493.328

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Staat van baten en lasten over 1998

27

	1998	1997
B A T E N		
<i>Beleggingsopbrengsten</i>		
Directe beleggingsopbrengsten	20.299.103	16.369.399
Indirecte beleggingsopbrengsten	47.010.785	55.669.806
Kosten van vermogensbeheer	-959.829	-668.870
Beleggingsopbrengsten	66.350.059	71.370.335
<i>Bijdragen van loodsen</i>		
Periodieke pensioenpremies	15.444.876	15.028.173
Inkomsten FLP	27.894.420	26.044.063
Coming service FLP	12.000.000	35.000.000
Flexioenpremies	4.510.954	4.730.400
Flexioenoverdrachten	30.761	54.026
Inkoop deelnemersjaren	93.357	0
Interest (bank)	56.926	43.329
Rente leningen loodsen	373.338	326.519
AAW/WAZ ontvangsten	162.650	163.620
	60.567.282	81.390.130
Totaal Baten	126.917.341	152.760.465
L A S T E N		
<i>Pensioenuitkeringen</i>		
Pensioenuitkeringen FLP	27.894.420	26.044.063
Overige pensioenuitkeringen	1.677.300	1.290.043
	29.571.720	27.334.106
<i>Mutatie balanspost voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Toevoeging aan voorziening basisregeling	37.131.000	35.113.000
Toevoeging coming service pré-pensioen / FLP	18.982.000	37.753.406
Toevoeging aan voorziening flexioenspaarregeling	4.510.954	4.730.400
	60.623.954	77.596.806
<i>Herverzekeringen</i>		
Premies herverzekering	133.825	102.809
Zwitserleven (rentelast)	8.201	1.172
	142.026	103.981
<i>Pensioenuitvoerings- en administratiekosten</i>		
Uitvoeringskosten secretariaat	39.579	42.861
Overige kosten	335.644	176.073
	375.223	218.934
<i>Overige baten en lasten</i>	1.257	75.325
Totaal Lasten	90.714.180	105.329.152
Saldo van baten en lasten	36.203.161	47.431.313
<i>Bestemming saldo</i>		
Bijgeboekt aan reserve toekomstige risico's	35.335.000	37.360.735
Bijgeboekt aan de algemene reserve	868.161	10.070.578
	36.203.161	47.431.313

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 1998

28

ALGEMEEN

De Stichting is opgericht op 27 mei 1988. Het doel van de Stichting is het treffen van pensioenregelingen ten behoeve van registerloodsen en aspirant registerloodsen als bedoeld in artikel 19 van de Loodsenwet. De pensioenverplichting jegens de deelnemers van de pensioenregeling wordt door de Stichting in eigen beheer gehouden. Door de Stichting is het risico van overlijden en het beroepsongeschiktheidsrisico op stop-loss basis in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amstelveen.

Krachtens het Financieel Besluit loodsen kunnen de functioneel leeftijdspensioenuitkeringen ingehouden worden op de loodsgelden.

HERVERZEKERING

Vanaf 1 januari 1994 heeft het fonds het contract met de herverzekeraar gecontinueerd op basis van "stop-loss" dekking. Bij deze dekking komt het er op neer dat jaarlijks de risicopremie wordt berekend op basis van volledige herverzekering.

Wanneer in de 5-jarige contractperiode het totaal bedrag aan schade meer bedraagt dan 115% van de bovenbedoelde totale risicopremies, wordt het meerdere door Zwitserleven aan het fonds uitgekeerd.

Vanaf 1 januari 1999 zal het eigen behoud 120% bedragen.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Aandelen, obligaties en leningen op schuldbe-
kenten is worden gewaardeerd op de beurswaarde
per balansdatum. De overige beleggingen en de
overige activa en passiva, zoals depots en vorderin-
gen, worden gewaardeerd op nominale waarde.

AANDEEL IN DEPOTREKENINGEN

De rekening behelst het deel van het BPL in de
gezamenlijke beleggingsrekeningen met de Stichting
Pensioenfonds Loodswezen/ SPL, de Stichting
Stodel en de Stichting Staber bij de RIAM en het
deel van het BPL in de gezamenlijke beleggingsre-
keningen met het SPL bij de ABN•AMRO.

Het aandeel, dat de fondsen hebben in deze de-
pots, is gebaseerd op de waarde van ieders inbreng
op de laatste werkdag van iedere maand ten op-
zichte van de totale inbreng. Op basis van deze ver-
houding worden ook de in een maand gerealiseer-
de resultaten op de depots verdeeld.

Ultimo 1998 was de samenstelling van de onge-
splitste beleggingsrekening bij de RIAM als volgt:

	31-12-1998		31-12-1997	
	f		f	
aandelen	172.167.593	39,0%	140.110.881	36,3%
aandelen in onroerend goedfondsen	18.457.810	4,2%	21.242.152	5,5%
obligaties NL	234.347.283	53,1%	202.673.321	52,5%
liquide middelen en overige vorderingen/ schulden	16.321.988	3,7%	22.139.841	5,7%
	441.294.674	100 %	386.166.195	100%

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de Jaarrekening 1998 van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

29

Het verloop van het depot bij de bank is als volgt:

	f
Stand per 1 januari 1998	386.166.195
AF: onttrekking STABER	-/- 640.000
onttrekking STODEL	-/- 500.000
BIJ: storting SPL	800.000
storting BPL	2.000.000
resultaat beleggingen	53.468.479
Stand per 31 december 1998	441.294.674

Het aandeel van het Beroepspensioenfonds Loodsen hierin bedraagt per 31 december 1998 in totaal f 306.115.132 (oftewel 69,3675%); Het aandeel in het resultaat is f 37.072.888, bestaande uit f 11.420.289 interestbaten en f 25.652.599 waarde-mutatatie.

De samenstelling van de ongesplitste beleggingsrekening ABN•AMRO bank is als volgt:

	31-12-1998		31-12-1997	
	f		f	
Aandelen	102.181.282	36,1%	95.752.950	42,5%
Aandelen in onroerend goed fondsen	12.210.834	4,3%	14.297.748	6,4%
Obligaties NL	154.966.184	54,8%	114.380.491	50,7%
Liquide middelen en overige vorderingen/ schulden	13.737.651	4,8%	908.474	0,4%
Stand per 31 december 1998	283.095.951	100%	225.339.663	100%

Het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen hierin bedraagt per 31 december 1998 f 258.236.547 (i.c. 91,2187%). Ons aandeel in het resultaat is f 30.237.000, bestaande uit f 8.878.814 interestbaten en f 21.358.186 waarde-mutatatie.

Voor een gedetailleerde specificatie van de depots wordt verwezen naar bladzijde 36 e.v. van dit verslag.

Het verloop van dit depot ABN•AMRO bank is als volgt:

	f
Stand per 1 januari 1998	225.339.663
Storting BPL	24.000.000
Storting SPL	4.000.000
Resultaat beleggingen	33.356.288
Stand per 31 december 1998	283.095.951

BELEGGINGEN FLEXIOENVERMOGEN

De beleggingen -volgens de persoonlijke 'asset-mix' van de loodsen- van hun individuele deel van de pensioenopbouw worden op een aparte totaalrekening van het fonds bijgehouden.

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepsorganisatie Loodsen

Postbus 1000, 1000 AA Amsterdam

In 1998 zijn de totaalbedragen:

Registerloodsen	f
- Noord	924.384
- IJmond	2.439.532
- Rijnmond	8.647.923
- Scheldemonden	5.487.757
FLP-gerechtigden	2.936.483
Totaal Flexioenvermogen	20.436.079

Deze beleggingen worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum.

LENINGEN AAN LOODSEN

Dit betreft een aantal persoonlijke leningen (kapitaalbreng) die verstrekt zijn aan loodsen, die lid zijn van een van de vier maatschappen van registerloodsen.

De specificatie van deze post is als volgt:

		31-12-1998	31-12-1997
		f	f
Loodsen van:			
De loodsenassociatie			
Noord	14 (14)	350.000	350.000
De loodsenassociatie			
IJmond	29 (28)	710.000	685.000
De loodsenassociatie			
Rijnmond	133 (139)	3.170.000	3.320.000
De loodsenassociatie			
Scheldemonden	114 (115)	2.765.000	2.790.000
Totaal per 31 december			
1998(1997)	290 (296)	6.995.000	7.145.000

De leningen hebben een oorspronkelijke looptijd tot 1 december 1997 en kunnen stilzwijgend telkenmale voor 60 maanden worden verlengd. Indien de

betreffende loods uit de associatie treedt is de lening direct opeisbaar.

De rente is in principe gelijk aan het oude promes- se-disconto plus 2%-punt per 1 januari van elk jaar.

DIVERSE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

De specificatie is als volgt:

	31-12-1998	31-12-1997
	f	f
Diverse vorderingen/schulden	-/- 12.237	48.565
Interest	15.140	10.411
	2.903	58.976

TABEL EIGEN VERMOGEN

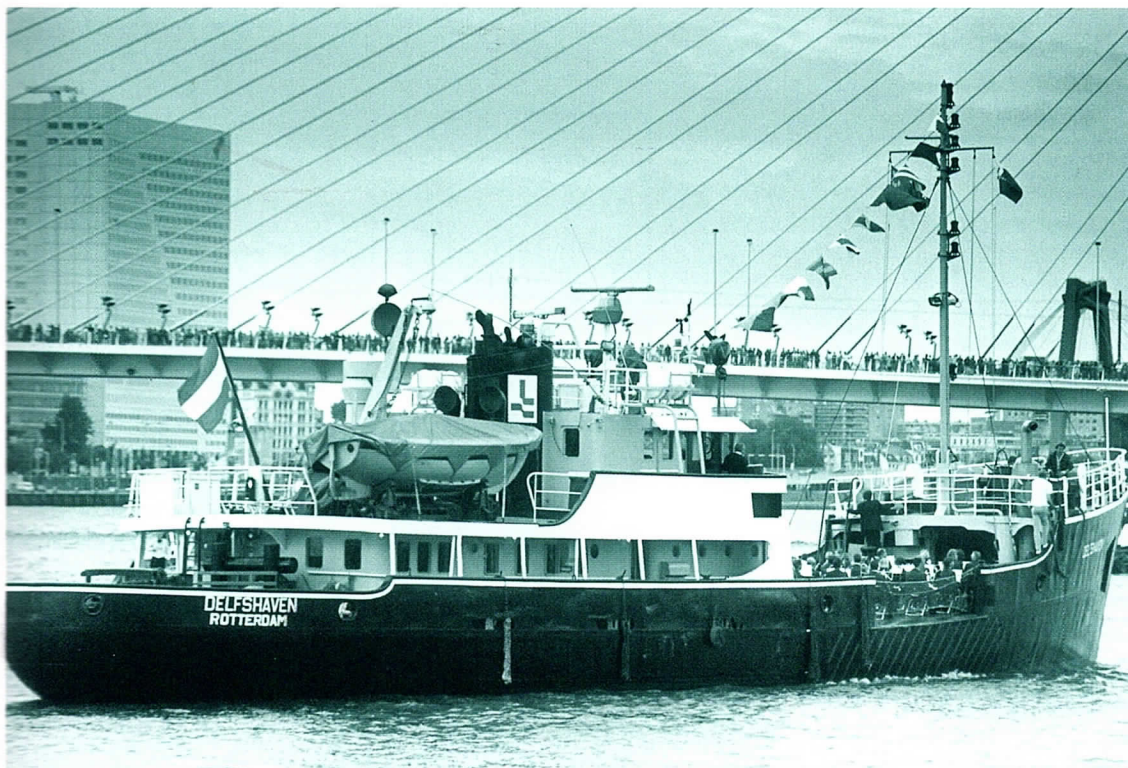
		Algemene reserve	Reserve toekomstige risico's	Totaal
		f	f	f
Stand 1 januari	1998	32.620.674	71.300.000	103.920.674
Resultaat	1998	868.161	35.335.000	36.203.161
Stand 31 december 1998		33.488.835	106.635.000	140.123.835

RESERVES

Voorziening toekomstige risico's/ Reserve koersverschillen effecten

De vroegere 'reserve koersverschillen' was ter dekking van het koersrisico op de, in de depotrekeningen van de RIAM respectievelijk ABN•AMRO Bank, aanwezige effectenportefeuilles. De omvang van deze reserve werd afgestemd op de risico's, die verbonden waren aan de samenstelling van de por-

tefeuille (ter grootte van 10% van de waarde van de beleggingen ultimo boekjaar).

Met ingang van het boekjaar 1997 is deze bovengenoemde 'Reserve koersverschillen' reeds vervangen door een "Reserve toekomstige risico's", echter nu als percentage van de voorziening pensioenverplichtingen. De grootte van deze voorziening wordt bepaald door de wenselijke marges voor het kunnen opvangen van extreme koersdalingen enerzijds (weerstandsvermogen), en voor dekking van toekomstige uitvoeringskosten dan wel pensioenkosten als gevolg van een verdergaande verbetering van levenskansen anderzijds. Deze marges blijken uit de jaarlijks door de actuaris van onze in het kader van de Actuariële principes pensioenfonds uit te voeren toereikendheidstoets.

Op basis van deze toets/berekening is besloten dat voor dit jaar totaal 29,4% van de voorziening pensioenverplichtingen (voor de basisregeling) als weerstandsvermogen aanwezig dient te zijn. De buffer voor obligaties is dan 8%, voor Europese aandelen 40%, voor niet-Europese aandelen 34,1% en voor onroerend goed 40%.

Het bestuur heeft deze reserve toekomstige risico's in 1998 verhoogd met f 35.335.000.

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij denken wij ook aan (welvaart) in-

dexaties, arbeidsongeschiktheidsrisico's en begeleiding / vergemakkelijking van (gedeeltelijke) kapitaaldekking van 'coming service' van de FLP / prépensionperiode.

VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN (PREMIERESERVE)

Deze post geeft de contante waarde weer van de pensioenverplichtingen van het fonds, betrekking hebbende op de verstreken deelnemerstijd per 31-12-1998 (inclusief de vóór 1 september 1988 in ambtelijke dienst opgebouwde deelnemerstijd). De netto Voorziening Pensioenverplichtingen is door de actuaris bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen, verhoogd met ½% excasso- opslag.

Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

Bij de berekeningen is nu uitgegaan van de sterftekansen ontleend aan de overlevingstafels GBM en GBV (waarnemingsperiode 1990-1995), terwijl de rekenrentevoet gesteld is op 4% per jaar.

Ten behoeve van gedeeltelijke kapitaaldekking van het 'FLP' is met 'oormerking' in 1998 een extra bedrag van f 12.000.000 door de loodsen gedoteerd. Dit bedrag is in december van het Facilitair Bedrijf

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepspensioenfonds Loodswen

Toelichting op de balans en de staat van betrekkingen

32

Loodswenen ontvangen.

Totaal is per 31-12-1998 nu een totaalbedrag voor bovengenoemd doel beschikbaar van f 68.982.000, mede omdat uit ons resultaat een bedrag ad f 6.982.000 als opbrengst aan de FLP/ pré-pensioenreserve is toegerekend. Afgesproken is dat uiterlijk 31 december 2005 een nadere invulling zal plaatsvinden met betrekking tot de toekenning van pensioenrechten ter (gedeeltelijke) vervanging van FLP-rechten.

Het functioneel leeftijdspensioen wordt zoals gebruikelijk nog steeds op omslagbasis gefinancierd.

Het verloop van de totale voorziening is als volgt:

	stand 31-12-1997	mutatie 1998	stand 31-12-1998
	f	f	f
Totale voorziening basisregeling	325.573.000	37.131.000	362.704.000
Totale voorziening flexibele pensioen-spaarregeling	15.925.125	4.510.954	20.436.079
Subtotaal (afgerond)	341.498.000	41.642.000	383.140.000
Pré-pensioen (bestemmings-reserve FLP)	50.000.000	18.982.000	68.982.000
Totale Voorziening (afgerond)	391.498.000	60.624.000	452.122.000

PERIODIEKE PREMIES

Het hieronder verantwoorde bedrag van f 15.444.876 vertegenwoordigt de van deelnemers ontvangen premies.

De specificatie is als volgt:

	1998	1997
	f	f
Premies registerloodsen	12.360.960	12.192.803
Premies aspiranten	129.540	94.000
Premies van FLP gerechtigden	2.954.376	2.741.370
	15.444.876	15.028.173

INKOOPSOMMEN

De inkoopsummen betreffen van deelnemers ontvangen reglementaire extra stortingen welke ten doel hebben ontbrekende deelnemersmaanden aan te vullen en aldus de pensioenaanspraken van de betrokken deelnemers te verhogen om zo de pensioen/ carrièrebreuk enigszins te compenseren.

RESULTAAT DEPOTREKENINGEN ABN • AMRO/ RIAM

Dit betreft het aandeel in het resultaat van de depotrekeningen ABN(AMRO/ RIAM. Het resultaat op beleggingen wordt zoveel als mogelijk bepaald op actuele grondslagen.

De in verband met de gekozen waarderingssystematiek ontstane koersresultaten maken deel uit van het resultaat.

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de jaarrekening 1998

De samenstelling van het beleggingsresultaat van de ongesplitste beleggingsrekening(en) is als volgt:

	1998	1997
	f	f
Interest, dividend, etc.	26.260.737	21.830.902
Koersresultaten	60.564.031	73.317.603
	<u>86.824.768</u>	<u>95.148.505</u>

Het resultaat van deze beleggingsrekeningen wordt verdeeld naar verhouding van de ingebrachte vermogens door de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen, de Stichting Pensioenfonds Loodsen resp. de Stichting Algemeen Beroepsfonds (Staber) en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen (Stodel).

Op basis van deze verdeelsleutel bedraagt het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen in deze beleggingsresultaten f 67.309.888 (AA/30.237.000+ R/37.072.888), bestaande uit f 20.299.103 interestbaten en f 47.010.785 koersresultaten. Hierop worden de beheers/ bewaarloonkosten ad f 959.829 (resp. f 853.718 & f 106.111) in mindering gebracht, zodat "netto" f 66.350.059 overblijft.

PREMIES HERVERZEKERING

Dit betreft de premie voor de bij Zwitserleven te Amstelveen op "stop-loss" basis verzekerde risico's.

Hierbij is de grootte van het per deelnemer te herverzekeren kapitaal bij overlijden bepaald op de met een 1/2% verhoogde contante waarde van het in uitzicht gestelde weduwe- respectievelijk weduwnaars- respectievelijk partnerpensioen, verhoogd

met een eenmalige uitkering bij overlijden en verminderd met de aanwezige reserve per deelnemer.

Het verzekerde invaliditeitspensioen is gelijk aan het reglementaire invaliditeitspensioen, verhoogd met de door/ voor de deelnemer aan het fonds verschuldigde jaarpremie voor de verdere financiering van de pensioenopbouw en verminderd met de uitkering krachtens de wettelijke regelingen bij algehele arbeidsongeschiktheid.

OVERIGE KOSTEN

	1998	1997
	f	f
Actuariel adviseur	127.899	103.870
Projectkosten	5.029	0
Bestuurskosten	28.491	22.232
Drukwerk e.d.	33.550	28.972
Accountant	16.450	14.100
Flexioen-premie beroepsongeschikte loodsen	32.485	30.115
Verzekeringskamer	14.502	11.049
Telefoon	2.615	923
Diversen(baten/ lasten oude jaren)	74.623*	-/-35.188
	<u>335.644</u>	<u>176.073</u>

* hieronder extra beheerloon over 1997 ad f 77.239

FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN

Het bruto bedrag aan kosten functioneel leeftijds-pensioenen is f 30.848.796. Op dit bedrag is f 2.954.376 aan pensioenpremies van FLP- gerechtigden ingehouden.

JAARREKENING 1998

Stichting Beroeppensioenfonds Looijven

Toelichting op de balans en de jaarrekening 1998

34

VERWERKING RESULTAAT BOEKJAAR

Het resultaat van het boekjaar is voor een deel toegevoegd aan de reserve toekomstige risico's (zie aldaar), die in de plaats is gekomen voor (onder meer) de reserve koersverschillen, en voor het overige deel toegevoegd aan de algemene reserve. Een en ander geschiedde nadat een bedrag f 6.982.000 was opgenomen als performance-toerekening aan het onderdeel pré-pensioen/ FLP.

JAARREKENING 1998

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Overige gegevens

ACCOUNTANTSVERKLARING

OPDRACHT

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 1998 van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

WERKZAAMHEDEN

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle- opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 1998 en van het resultaat over 1998 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Rotterdam, 22 Juni 1999

PricewaterhouseCoopers N.V.

BIJLAGE 1

Specificatie gezamenlijke depotrekening RIAM per 31 december 1998

36

	procenten	Kostprijs	Beurswaarde
Aandelen			
Verenigde Staten van Amerika	26.8	f 35.609.907	f 46.150.829
België	2.2	f 3.161.933	f 3.757.457
Duitsland	11.8	f 18.257.200	f 20.394.982
Finland	1.9	f 2.281.414	f 3.286.095
Frankrijk	13.1	f 20.042.600	f 22.578.885
Griekenland	0.3	f 418.118	f 611.220
Ierland	0.6	f 847.540	f 1.057.695
Italië	7.2	f 10.790.210	f 12.394.045
Nederland	17.5	f 18.838.396	f 30.181.532
Portugal	0.6	f 10.012.780	f 964.347
Spanje	4.3	f 6.593.728	f 7.467.377
Verenigd Koninkrijk	4.3	f 6.366.328	f 7.376.634
Zweden	0.8	f 1.199.745	f 1.348.234
Zwitserland	3.1	f 4.341.094	f 5.295.117
Hongkong	0.4	f 697.696	f 761.804
Japan	4.7	f 7.963.358	f 8.103.315
Singapore	0.3	f 368.660	f 438.026
Totaal aandelen		<u>f 138.790.706</u>	<u>f 172.167.594</u>
Aandelen in onroerend goed (fondsen)			
Aandelen Rodamco	204,796	f 9.842.775	f 9.768.750
Rodamco Retail Nederland	11,927	f 1.251.159	f 1.323.866
Uni- Invest	59,128	f 1.502.712	f 1.744.276
Vastned Offices/ Industrial N.V.	22,694	f 1.517.088	f 1.597.658
VIB	37,200	f 1.990.200	f 2.213.400
Wereldhave	16,694	f 1.887.527	f 1.809.861
Totaal onroerend goed/ financiële instellingen		<u>f 17.991.462</u>	<u>f 18.457.810</u>

JAARREKENING 1998

Stichting Bouwbehoud voor erfgoed

Overslag 1998/1999

BIJLAGE 1

Specifieke cijfers van de balans 31-12-1998

37

OBLIGATIES

	Nominaal	Kostprijs	Beurswaarde
7,500 % 07/12/06 (GBP Engels pond)	£ 2.450.000	f 8.801.773	f 9.191.448
6,625 % 15/05/07 US \$(Amerikaanse dollar)	\$ 4.000.000	f 8.518.437	f 8.494.916

OBLIGATIES NLG

0 Nederland JA23 15/01/23	f 25.000.000	f 5.663.114	f 7.437.500
5,125 % Chase Crdt Card 15/02/05	f 5.000.000	f 4.968.500	f 5.282.500
5,250 % Res.Fer.France 14/04/20	f 4.500.000	f 4.500.000	f 4.819.500
5,875 % ING Bank N.V. 24/09/07	f 4.000.000	f 4.342.000	f 4.416.000
6,000 % Nederland 15/01/06	f 20.290.000	f 21.084.905	f 23.029.150
6,375 % Caisse Amort Det 29/07/04	f 2.000.000	f 2.185.800	f 2.265.000
6,500 % Nederland 15/04/03	f 51.500.000	f 56.470.930	f 57.577.000
7,250 % Nederland 01/10/04	f 21.010.000	f 24.092.755	f 24.907.355
7,500 % Nederland 15/04/10	f 16.100.000	f 20.099.456	f 20.994.400
7,500 % Nederland 15/06/99 I	f 1.600.000	f 1.644.640	f 1.629.440
8,250 % Nederland 15/09/07 I II	f 25.400.000	f 30.772.157	f 33.235.900
8,750 % Nederland 15/09/01	f 27.307.000	f 30.964.982	f 31.067.174

Totaal obligaties NL

f 206.789.240

f 216.660.919

Totaal Obligaties

f 224.109.450

f 234.347.283

OVERIGE VORDERINGEN EN SCHULDEN

Te vorderen interest	f 6.824.059	f 6.824.059
Te vorderen dividend / dividendbelasting	f 1.060.625	f 1.060.625
Rekeningcourant RIAM	f 8.156.940	f 8.156.940
	f 16.041.624	f 16.041.624
Kruisposten	f 280.364	f 280.364
Totaal overige vorderingen en schulden	f 16.321.988	f 16.321.988
Totaal generaal 31-12-1998	f 397.213.606	f 441.294.675

BIJLAGE 1

Specificatie gezamenlijke depotrekening ABN♦AMRO
per 31 december 1998

38

	Nominaal	Kostprijs	Beurswaarde
AANDELEN			
Nederland	110.000	f 6.142.613	f 11.534.600
Duitsland	94.500	f 14.218.436	f 15.211.146
Frankrijk	61.600	f 15.914.794	f 19.563.296
Spanje	50.000	f 1.431.928	f 2.132.247
Finland	7.000	f 1.279.881	f 1.608.579
Verenigd Koninkrijk	186.558	f 3.514.761	f 5.832.187
Italië	320.000	f 3.662.027	f 4.714.110
Portugal	60.000	f 4.598.465	f 4.600.627
Zweden	31.000	f 2.090.059	f 2.145.316
Zwitserland	5.120	f 5.520.970	f 7.094.841
Totaal Europa		f 58.373.934	f 74.436.950
Verenigde Staten	215.700	f 19.082.376	f 22.061.875
Canada	30.000	f 1.343.147	f 1.611.616
Totaal Amerika		f 20.425.522	f 23.673.491
Verre Oosten	13,069.1449	f 1.538.265	f 1.002.403
Japan	45.000	f 3.331.562	f 3.068.438
Totaal Azië		f 4.869.827	f 4.070.841
Totaal aandelen		f 83.669.283	f 102.181.282
Aandelen in onroerend goed fondsen			
West Europa	62,339.1211	f 4.593.777	f 4.818.814
Wereld	107,442.1539	f 6.523.596	f 7.392.020
Totaal onroerend goed		f 11.117.373	f 12.210.834

JAARREKENING 1998

Stichting Bouwbehoud voor Rijksmonumenten

Onderzoek

BIJLAGE 1

Specifieke gegevens 1998, 1997, 1996, 1995, 1994, 1993, 1992, 1991, 1990, 1989, 1988, 1987, 1986, 1985, 1984, 1983, 1982, 1981, 1980, 1979, 1978, 1977, 1976, 1975, 1974, 1973, 1972, 1971, 1970, 1969, 1968, 1967, 1966, 1965, 1964, 1963, 1962, 1961, 1960, 1959, 1958, 1957, 1956, 1955, 1954, 1953, 1952, 1951, 1950, 1949, 1948, 1947, 1946, 1945, 1944, 1943, 1942, 1941, 1940, 1939, 1938, 1937, 1936, 1935, 1934, 1933, 1932, 1931, 1930, 1929, 1928, 1927, 1926, 1925, 1924, 1923, 1922, 1921, 1920, 1919, 1918, 1917, 1916, 1915, 1914, 1913, 1912, 1911, 1910, 1909, 1908, 1907, 1906, 1905, 1904, 1903, 1902, 1901, 1900, 1899, 1898, 1897, 1896, 1895, 1894, 1893, 1892, 1891, 1890, 1889, 1888, 1887, 1886, 1885, 1884, 1883, 1882, 1881, 1880, 1879, 1878, 1877, 1876, 1875, 1874, 1873, 1872, 1871, 1870, 1869, 1868, 1867, 1866, 1865, 1864, 1863, 1862, 1861, 1860, 1859, 1858, 1857, 1856, 1855, 1854, 1853, 1852, 1851, 1850, 1849, 1848, 1847, 1846, 1845, 1844, 1843, 1842, 1841, 1840, 1839, 1838, 1837, 1836, 1835, 1834, 1833, 1832, 1831, 1830, 1829, 1828, 1827, 1826, 1825, 1824, 1823, 1822, 1821, 1820, 1819, 1818, 1817, 1816, 1815, 1814, 1813, 1812, 1811, 1810, 1809, 1808, 1807, 1806, 1805, 1804, 1803, 1802, 1801, 1800, 1799, 1798, 1797, 1796, 1795, 1794, 1793, 1792, 1791, 1790, 1789, 1788, 1787, 1786, 1785, 1784, 1783, 1782, 1781, 1780, 1779, 1778, 1777, 1776, 1775, 1774, 1773, 1772, 1771, 1770, 1769, 1768, 1767, 1766, 1765, 1764, 1763, 1762, 1761, 1760, 1759, 1758, 1757, 1756, 1755, 1754, 1753, 1752, 1751, 1750, 1749, 1748, 1747, 1746, 1745, 1744, 1743, 1742, 1741, 1740, 1739, 1738, 1737, 1736, 1735, 1734, 1733, 1732, 1731, 1730, 1729, 1728, 1727, 1726, 1725, 1724, 1723, 1722, 1721, 1720, 1719, 1718, 1717, 1716, 1715, 1714, 1713, 1712, 1711, 1710, 1709, 1708, 1707, 1706, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701, 1700, 1699, 1698, 1697, 1696, 1695, 1694, 1693, 1692, 1691, 1690, 1689, 1688, 1687, 1686, 1685, 1684, 1683, 1682, 1681, 1680, 1679, 1678, 1677, 1676, 1675, 1674, 1673, 1672, 1671, 1670, 1669, 1668, 1667, 1666, 1665, 1664, 1663, 1662, 1661, 1660, 1659, 1658, 1657, 1656, 1655, 1654, 1653, 1652, 1651, 1650, 1649, 1648, 1647, 1646, 1645, 1644, 1643, 1642, 1641, 1640, 1639, 1638, 1637, 1636, 1635, 1634, 1633, 1632, 1631, 1630, 1629, 1628, 1627, 1626, 1625, 1624, 1623, 1622, 1621, 1620, 1619, 1618, 1617, 1616, 1615, 1614, 1613, 1612, 1611, 1610, 1609, 1608, 1607, 1606, 1605, 1604, 1603, 1602, 1601, 1600, 1599, 1598, 1597, 1596, 1595, 1594, 1593, 1592, 1591, 1590, 1589, 1588, 1587, 1586, 1585, 1584, 1583, 1582, 1581, 1580, 1579, 1578, 1577, 1576, 1575, 1574, 1573, 1572, 1571, 1570, 1569, 1568, 1567, 1566, 1565, 1564, 1563, 1562, 1561, 1560, 1559, 1558, 1557, 1556, 1555, 1554, 1553, 1552, 1551, 1550, 1549, 1548, 1547, 1546, 1545, 1544, 1543, 1542, 1541, 1540, 1539, 1538, 1537, 1536, 1535, 1534, 1533, 1532, 1531, 1530, 1529, 1528, 1527, 1526, 1525, 1524, 1523, 1522, 1521, 1520, 1519, 1518, 1517, 1516, 1515, 1514, 1513, 1512, 1511, 1510, 1509, 1508, 1507, 1506, 1505, 1504, 1503, 1502, 1501, 1500, 1499, 1498, 1497, 1496, 1495, 1494, 1493, 1492, 1491, 1490, 1489, 1488, 1487, 1486, 1485, 1484, 1483, 1482, 1481, 1480, 1479, 1478, 1477, 1476, 1475, 1474, 1473, 1472, 1471, 1470, 1469, 1468, 1467, 1466, 1465, 1464, 1463, 1462, 1461, 1460, 1459, 1458, 1457, 1456, 1455, 1454, 1453, 1452, 1451, 1450, 1449, 1448, 1447, 1446, 1445, 1444, 1443, 1442, 1441, 1440, 1439, 1438, 1437, 1436, 1435, 1434, 1433, 1432, 1431, 1430, 1429, 1428, 1427, 1426, 1425, 1424, 1423, 1422, 1421, 1420, 1419, 1418, 1417, 1416, 1415, 1414, 1413, 1412, 1411, 1410, 1409, 1408, 1407, 1406, 1405, 1404, 1403, 1402, 1401, 1400, 1399, 1398, 1397, 1396, 1395, 1394, 1393, 1392, 1391, 1390, 1389, 1388, 1387, 1386, 1385, 1384, 1383, 1382, 1381, 1380, 1379, 1378, 1377, 1376, 1375, 1374, 1373, 1372, 1371, 1370, 1369, 1368, 1367, 1366, 1365, 1364, 1363, 1362, 1361, 1360, 1359, 1358, 1357, 1356, 1355, 1354, 1353, 1352, 1351, 1350, 1349, 1348, 1347, 1346, 1345, 1344, 1343, 1342, 1341, 1340, 1339, 1338, 1337, 1336, 1335, 1334, 1333, 1332, 1331, 1330, 1329, 1328, 1327, 1326, 1325, 1324, 1323, 1322, 1321, 1320, 1319, 1318, 1317, 1316, 1315, 1314, 1313, 1312, 1311, 1310, 1309, 1308, 1307, 1306, 1305, 1304, 1303, 1302, 1301, 1300, 1299, 1298, 1297, 1296, 1295, 1294, 1293, 1292, 1291, 1290, 1289, 1288, 1287, 1286, 1285, 1284, 1283, 1282, 1281, 1280, 1279, 1278, 1277, 1276, 1275, 1274, 1273, 1272, 1271, 1270, 1269, 1268, 1267, 1266, 1265, 1264, 1263, 1262, 1261, 1260, 1259, 1258, 1257, 1256, 1255, 1254, 1253, 1252, 1251, 1250, 1249, 1248, 1247, 1246, 1245, 1244, 1243, 1242, 1241, 1240, 1239, 1238, 1237, 1236, 1235, 1234, 1233, 1232, 1231, 1230, 1229, 1228, 1227, 1226, 1225, 1224, 1223, 1222, 1221, 1220, 1219, 1218, 1217, 1216, 1215, 1214, 1213, 1212, 1211, 1210, 1209, 1208, 1207, 1206, 1205, 1204, 1203, 1202, 1201, 1200, 1199, 1198, 1197, 1196, 1195, 1194, 1193, 1192, 1191, 1190, 1189, 1188, 1187, 1186, 1185, 1184, 1183, 1182, 1181, 1180, 1179, 1178, 1177, 1176, 1175, 1174, 1173, 1172, 1171, 1170, 1169, 1168, 1167, 1166, 1165, 1164, 1163, 1162, 1161, 1160, 1159, 1158, 1157, 1156, 1155, 1154, 1153, 1152, 1151, 1150, 1149, 1148, 1147, 1146, 1145, 1144, 1143, 1142, 1141, 1140, 1139, 1138, 1137, 1136, 1135, 1134, 1133, 1132, 1131, 1130, 1129, 1128, 1127, 1126, 1125, 1124, 1123, 1122, 1121, 1120, 1119, 1118, 1117, 1116, 1115, 1114, 1113, 1112, 1111, 1110, 1109, 1108, 1107, 1106, 1105, 1104, 1103, 1102, 1101, 1100, 1099, 1098, 1097, 1096, 1095, 1094, 1093, 1092, 1091, 1090, 1089, 1088, 1087, 1086, 1085, 1084, 1083, 1082, 1081, 1080, 1079, 1078, 1077, 1076, 1075, 1074, 1073, 1072, 1071, 1070, 1069, 1068, 1067, 1066, 1065, 1064, 1063, 1062, 1061, 1060, 1059, 1058, 1057, 1056, 1055, 1054, 1053, 1052, 1051, 1050, 1049, 1048, 1047, 1046, 1045, 1044, 1043, 1042, 1041, 1040, 1039, 1038, 1037, 1036, 1035, 1034, 1033, 1032, 1031, 1030, 1029, 1028, 1027, 1026, 1025, 1024, 1023, 1022, 1021, 1020, 1019, 1018, 1017, 1016, 1015, 1014, 1013, 1012, 1011, 1010, 1009, 1008, 1007, 1006, 1005, 1004, 1003, 1002, 1001, 1000, 999, 998, 997, 996, 995, 994, 993, 992, 991, 990, 989, 988, 987, 986, 985, 984, 983, 982, 981, 980, 979, 978, 977, 976, 975, 974, 973, 972, 971, 970, 969, 968, 967, 966, 965, 964, 963, 962, 961, 960, 959, 958, 957, 956, 955, 954, 953, 952, 951, 950, 949, 948, 947, 946, 945, 944, 943, 942, 941, 940, 939, 938, 937, 936, 935, 934, 933, 932, 931, 930, 929, 928, 927, 926, 925, 924, 923, 922, 921, 920, 919, 918, 917, 916, 915, 914, 913, 912, 911, 910, 909, 908, 907, 906, 905, 904, 903, 902, 901, 900, 899, 898, 897, 896, 895, 894, 893, 892, 891, 890, 889, 888, 887, 886, 885, 884, 883, 882, 881, 880, 879, 878, 877, 876, 875, 874, 873, 872, 871, 870, 869, 868, 867, 866, 865, 864, 863, 862, 861, 860, 859, 858, 857, 856, 855, 854, 853, 852, 851, 850, 849, 848, 847, 846, 845, 844, 843, 842, 841, 840, 839, 838, 837, 836, 835, 834, 833, 832, 831, 830, 829, 828, 827, 826, 825, 824, 823, 822, 821, 820, 819, 818, 817, 816, 815, 814, 813, 812, 811, 810, 809, 808, 807, 806, 805, 804, 803, 802, 801, 800, 799, 798, 797, 796, 795, 794, 793, 792, 791, 790, 789, 788, 787, 786, 785, 784, 783, 782, 781, 780, 779, 778, 777, 776, 775, 774, 773, 772, 771, 770, 769, 768, 767, 766, 765, 764, 763, 762, 761, 760, 759, 758, 757, 756, 755, 754, 753, 752, 751, 750, 749, 748, 747, 746, 745, 744, 743, 742, 741, 740, 739, 738, 737, 736, 735, 734, 733, 732, 731, 730, 729, 728, 727, 726, 725, 724, 723, 722, 721, 720, 719, 718, 717, 716, 715, 714, 713, 712, 711, 710, 709, 708, 707, 706, 705, 704, 703, 702, 701, 700, 699, 698, 697, 696, 695, 694, 693, 692, 691, 690, 689, 688, 687, 686, 685, 684, 683, 682, 681, 680, 679, 678, 677, 676, 675, 674, 673, 672, 671, 670, 669, 668, 667, 666, 665, 664, 663, 662, 661, 660, 659, 658, 657, 656, 655, 654, 653, 652, 651, 650, 649, 648, 647, 646, 645, 644, 643, 642, 641, 640, 639, 638, 637, 636, 635, 634, 633, 632, 631, 630, 629, 628, 627, 626, 625, 624, 623, 622, 621, 620, 619, 618, 617, 616, 615, 614, 613, 612, 611, 610, 609, 608, 607, 606, 605, 604, 603, 602, 601, 600, 599, 598, 597, 596, 595, 594, 593, 592, 591, 590, 589, 588, 587, 586, 585, 584, 583, 582, 581, 580, 579, 578, 577, 576, 575, 574, 573, 572, 571, 570, 569, 568, 567, 566, 565, 564, 563, 562, 561, 560, 559, 558, 557, 556, 555, 554, 553, 552, 551, 550, 549, 548, 547, 546, 545, 544, 543, 542, 541, 540, 539, 538, 537, 536, 535, 534, 533, 532, 531, 530, 529, 528, 527, 526, 525, 524, 523, 522, 521, 520, 519, 518, 517, 516, 515, 514, 513, 512, 511, 510, 509, 508, 507, 506, 505, 504, 503, 502, 501, 500, 499, 498, 497, 496, 495, 494, 493, 492, 491, 490, 489, 488, 487, 486, 485, 484, 483, 482, 481, 480, 479, 478, 477, 476, 475, 474, 473, 472, 471, 470, 469, 468, 467, 466, 465, 464, 463, 462, 461, 460, 459, 458, 457, 456, 455, 454, 453, 452, 451, 450, 449, 448, 447, 446, 445, 444, 443, 442, 441, 440, 439, 438, 437, 436, 435, 434, 433, 432, 431, 430, 429, 428, 427, 426, 425, 424, 423, 422, 421, 420, 419, 418, 417, 416, 415, 414, 413, 412, 411, 410, 409, 408, 407, 406, 405, 404, 403, 402, 401, 400, 399, 398, 397, 396, 395, 394, 393, 392, 391, 390, 389, 388, 387, 386, 385, 384, 383, 382, 381, 380, 379, 378, 377, 376, 375, 374, 373, 372, 371, 370, 369, 368, 367, 366, 365, 364, 363, 362, 361, 360, 359, 358, 357, 356, 355, 354, 353, 352, 351, 350, 349, 348, 347, 346, 345, 344, 343, 342, 341, 340, 339, 338, 337, 336, 335, 334, 333, 332, 331, 330, 329, 328, 327, 326, 325, 324, 323, 322, 321, 320, 319, 318, 317, 316, 315, 314, 313, 312, 311, 310, 309, 308, 307, 306, 305, 304, 303, 302, 301, 300, 299, 298, 297, 296, 295, 294, 293, 292, 291, 290, 289, 288, 287, 286, 285, 284, 283, 282, 281, 280, 279, 278, 277, 276, 275, 274, 273, 272, 271, 270, 269, 268, 267, 266, 265, 264, 263, 262, 261, 260, 259, 258, 257, 256, 255, 254, 253, 252, 251, 250, 249, 248, 247, 246, 245, 244, 243, 242, 241, 240, 239, 238, 237, 236, 235, 234, 233, 232, 231, 230, 229, 228, 227, 226, 225, 224, 223, 222, 221, 220, 219, 218, 217, 216, 215, 214, 213, 212, 211, 210, 209, 208, 207, 206, 205, 204, 203, 202, 201, 200, 199, 198, 197, 196, 195, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 155, 154, 153, 152, 151, 150, 149, 148, 147, 146, 145, 144, 143, 142, 141, 140, 139, 138, 137, 136, 135, 134, 133, 132, 131, 130, 129, 128, 127, 126, 125, 124, 123, 122, 121, 120, 119, 118, 117, 116, 115, 114, 113, 112, 111, 110, 109, 108, 107, 106, 105, 104, 103, 102, 101, 100, 99, 98, 97, 96, 95, 94, 93, 92, 91, 90, 89, 88, 87, 86, 85, 84, 83, 82, 81, 80, 79, 78, 77, 76, 75, 74, 73, 72, 71, 70, 69, 68, 67, 66, 65, 64, 63, 62, 61, 60, 59, 58, 57, 56, 55, 54, 53, 52, 51, 50, 49, 48, 47, 46, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 33, 32, 31, 30, 29, 28, 27, 26, 25, 24, 23, 22, 21, 20, 19, 18, 17, 16, 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0.

per 31 december 1998

		Nominaal	Kostprijs	Beurswaarde
OBLIGATIES NLG				
OVERHEID				
5,750 %	Nederland 1994-04	f 14.000.000	f 13.824.580	f 15.400.000
6,000 %	Nederland 1996-06	f 5.750.000	f 6.025.750	f 6.526.250
6,000 %	Nederland 11/15/05	f 5.200.000	f 5.839.600	f 6.125.600
7,000 %	Nederland 1993-03	f 7.300.000	f 7.868.728	f 8.267.250
7,500 %	Nederland 1989I-99	f 2.500.000	f 2.698.375	f 2.546.000
7,500 %	Nederland 1989II-99	f 4.200.000	f 4.496.040	f 4.349.940
7,500 %	Nederland 1995-10	f 2.000.000	f 2.201.150	f 2.608.000
7,750 %	Nederland 1995-05	f 8.000.000	f 9.296.400	f 9.756.000
8,250 %	Nederland 1992-07	f 13.800.000	f 16.816.750	f 18.057.300
8,500 %	Nederland 1991-III-01	f 4.900.000	f 5.569.455	f 5.434.100
9,000 %	Nederland 1990I-II-00	f 6.600.000	f 7.431.850	f 7.098.300
7,400 %	B.N.G. 1989MTN-99	f 3.000.000	f 3.066.357	f 3.089.035
8,750 %	B.N.G. 1992MTN-02	f 5.000.000	f 5.462.110	f 5.747.229
5,250 %	RABOBK 3/12/13	f 3.800.000	f 3.781.000	f 4.073.600
5,500 %	INTNED 1998-08	f 6.500.000	f 6.561.500	f 7.033.000
10,00 %	INTNED 3/15/01	f 4.000.000	f 4.618.000	f 4.508.000
Totaal obligaties Nederland			f 105.557.645	f 110.619.604
5,500 %	Duitsland DEPFA 01/15/13	DEM 5.200.000	f 6.161.921	f 6.436.171
6,250 %	Duitsland 1994-24	DEM 7.500.000	f 8.781.397	f 10.263.203
Totaal obligaties Duitsland			f 14.943.318	f 16.699.374
7,000 %	Denemarken 11/15/07	DKK 10.130.000	f 3.470.655	f 3.586.530
8,000 %	Denemarken 1994-06	DKK 19.000.000	f 6.095.822	f 6.909.040
Totaal obligaties Denemarken			f 9.566.476	f 10.495.570
6,150 %	Spanje SPGB 01/31/13	ESP 680.000.000	f 10.406.058	f 10.694.110
Obligaties Buitenland			f 34.915.852	f 34.915.852
Totaal Obligaties			f 140.473.496	f 148.508.658
Totaal			f 235.260.152	f 262.900.774
Overige vorderingen en schulden				
Liquiditeiten			f 13.628.232	f 13.628.232
Nog niet afgewikkelde transacties			f 6.566.945	f 6.566.945
Totaal			f 20.195.177	f 20.195.177
Totaal generaal 31-12-1998			f 255.455.329	f 283.095.951

BIJLAGE 2

Enige begrippen

STERFTETAFEL

Een sterftetafel geeft aan wat de levens en sterftekansen zijn, afhankelijk van de reeds bereikte leeftijd.

Aan de hand van de sterftetafels kan men de gemiddelde levensduur berekenen. Dit is het aantal jaren dat men statistisch volgens de gegeven tafel nog zal blijven leven. De ontwikkeling van deze gemiddelde levensduur voor 65-jarige mannen respectievelijk vrouwen is na de laatste oorlog als volgt geweest:

waarnemingsperiode	gemiddelde levensduur in jaren van een 65jarige	
	man	vrouw
1947 - 1949	13,9	14,4
1951 - 1955	14,1	14,9
1956 - 1960	14,1	15,4
1961 - 1965	14,0	16,0
1966 - 1970	13,7	16,4
1971 - 1975	13,6	16,9
1976 - 1980	13,8	18,0
1980 - 1985	14,1	18,5
1985 - 1990	14,3	18,9
1990 - 1995	14,6	19,0

Uit dit overzicht blijkt dat de levenskansen voor vrouwen in belangrijke mate zijn verbeterd, terwijl dit voor mannen bijna niet het geval is.

ACTUARIEEL

Aanduiding van berekeningen ten aanzien van pensioen of financiering, waarbij (wiskundige) rekenstechniek, levenskansen, rekenrente, inschattingen van toestroom beroepsgenoten en dergelijke een rol spelen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve wordt gevormd in gunstige jaren als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij valt onder meer ook te denken aan indexaties, aanpassing leeftijds-terugstellingen en arbeidsongeschiktheidsrisico's.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

Asset Liability Management is het aanbrengen en vervolgens bewaken van een optimale samenhang tussen pensioenbeleid, premie- en beleggingsbeleid, waarna de laatste twee zo optimaal mogelijk worden afgestemd op de pensioenverplichtingen.

ASSET-MIX

De vastgestelde "asset-mix" is een procentuele verdeling van het te beleggen vermogen over diverse beleggingscategorieën onder meer aandelen/fondsen, onroerend-goed/fondsen, vastrentende waarden, edele metalen en liquide middelen.

BACKSERVICE

Dit begrip wordt gehanteerd in verschillende betekenissen:

- het pensioengedeelte dat betrekking heeft op achterliggende dienstjaren;
- de koopsom voor het hierboven omschreven pensioengedeelte, dan wel voor de verhoging van dit pensioen als uitvloeisel van een pensioengrondslagstijging;
- de eventuele achterstand in de over achterliggende jaren gefinancierde pensioenen, respectievelijk de daarvoor benodigde kosten of reserve.

BENCHMARK

Een objectieve maatstaf waarmee de eigen prestaties van de belegger kunnen worden gemeten. Een bekende maatstaf is bijvoorbeeld het totaalrendement van de gehele Amsterdamse aandelenmarkt, zoals die wordt gemeten middels de CBS-herbeleggingindex.

COMINGSERVICE

Dit is het pensioengedeelte dat betrekking heeft op toekomstige deelnemersjaren.

Ook worden de daarmee gepaard gaande kosten wel met deze term aangeduid.

COMING - BACKSERVICE

Hieronder verstaat men de kosten die in de toekomst door loonstijgingen c.q. grondslagstijgingen zullen optreden voor zover deze kosten kunnen worden toegerekend aan reeds achterliggende deelnemersjaren.

CONTANTE WAARDE

De contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen of andere uitkeringen wordt berekend met behulp van de overlevingstafels en de rekenrente.

De contante waarde van een verzameling pensioenverplichtingen voor een groep deelnemers is juist voldoende om aan de verplichtingen te voldoen, indien over het vermogen een interest wordt gekweekt gelijk aan de rekenrente en het sterftepatroon bij de betreffende groep in overeenstemming is met de overlevingstafels.

INHAALPREMIE

De inhaalpremie is dat deel van de premie dat betrekking heeft op financiering van backservice.

KAPITAALDEKKINGSTELSEL

Dit is het financieringssysteem waarbij op individuele basis reserves worden gevormd voor de pensioenverplichtingen.

De berekening van de premiereserves vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen. Alle levensverzekeringsmaatschappijen en vrijwel alle pensioenfondsen werken op basis van het kapitaaldekkingstelsel.

OMSLAGSTELSEL

Hierbij worden de binnenkomende gelden terstond aangewend voor pensioenuitkeringen. Het belangrijkste voorbeeld van dit stelsel vormt de AOW.

Voor ons fonds wordt ook het FLP zodanig gefinancierd.

OVERBRUGGINGSPENSIOEN

Een overbruggingspensioen wordt uitgekeerd boven op het levenslange ouderdomspensioen, tot aan de 65-jarige leeftijd. De overbrugging dient als compensatie voor de AOW die immers pas op 65 ingaat. In deze situatie gaat het levenslange ouderdomspensioen dus al vóór de 65-jarige leeftijd in (zoals bij het Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij/ BPFK).

PERFORMANCE

Performance is de procentuele waardeverandering van het gemiddeld belegd vermogen.

PREMIERESERVE

De premiereserve is het bedrag dat op de balans van de verzekeringsinstelling of het pensioenfonds wordt opgenomen ter dekking van de reeds gefinancierde pensioengedeelten.

Een andere term hiervoor is wiskundige reserve of voorziening pensioenverplichtingen.

PRÉPENSIOEN

Prépensioen wordt niet als een pensioensoort beschouwd. Tot uiterlijk 1 januari 2009 is het als een overgangsmaatregel toegestaan om een prepensioenregeling te treffen (vaak als omzetting van een vut-regeling). De opbouw van een volledig prépensioen moet tijdsevenredig geschieden in minimaal 10 jaar. Voor ouderen die minder dan 10 jaar van hun prépensioen af zijn mag deze opbouwnorm echter worden overschreden. Indien de vervroegde pensionering ligt vóór 60 jaar moet een actuariële herberekening plaatsvinden. In alle gevallen geldt dat het overbruggingspensioen nooit meer mag bedragen dan 100% van het pensioengevend loon.

REKENRENTE

De rekenrente is de rentevoet waarmee bij het vaststellen van tarieven en voorziening pensioenverplichtingen rekening wordt gehouden. Hiermee wordt geanticipeerd op het rendement dat naar ver-

wachting op premies en reserves zal worden gemaakt.

REELE RENTE

Onder reële rente wordt verstaan de rente die op de kapitaalmarkt bereikt wordt, verminderd met het inflatiepercentage.

STOP-LOSS

Dit slaat op een verzekeringsvorm waarbij het deel van de schade dat boven een afgesproken maximum uitgaat door de herverzekeraar wordt vergoed.

BIJLAGE 3

Uit de jaarverslagen Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1991/1998

VERBETERING VAN PENSIOENEN EN
AANSPRAKEN

Het bestuur streeft ernaar middels procentuele verhogingen de gevolgen van geldontwaarding op te vangen. Aan het einde van het boekjaar wordt aan de hand van de dan bekende financiële positie van het fonds bepaald of en met welke omvang de rechten van gepensioneerden en gewezen deelnemers kunnen worden verhoogd. Elke verhoging wordt toegepast op het pensioenbedrag met inbegrip van vorige verhogingen. In de jaren 1962 tot en met 1974 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde en voor de gewezen deelnemers 4,2% per jaar.

Over de periode 1975 tot en met 1982 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde deelnemers 6,4%, terwijl de gemiddelde verhoging van de gewezen deelnemers 3% bedroeg.

Eind 1991 werd besloten de opgebouwde rechten van zowel de gepensioneerde als de gewezen deelnemers per 1 januari 1992 te verhogen met 3,8%.

De volgende verhogingen zijn in het overzicht opgenomen.

Inlichtingen betreffende opgebouwde rechten bij het BPFK kunt U verkrijgen bij het PVF Nederland N.V. op adres: Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam. tel. : (020) 6074444 (bezoekadres is: Staalmeester-slaan 410, Amsterdam).

Hiernaast volgt een overzicht van de verhogingen, die sinds 1970 zijn toegekend.

	% verhoging van de verworven aanspraken	
	gepensioneerden	gewezen deelnemers
1970	5	5
1971	5	5
1972	5	5
1973	5	5
1974	5	5
1975	8	3
1976	8	3,5
1977	8	3,5
1978	7	3
1979	6	3
1980	5	3
1981	5*	3
1982	4	2,3
1983	5	3
1985	1	1
1986	2,5	1
1987	0	0
1988	0**	0**
1989	0	0
1990	1,5***	2
1991	5****	5
1992	3,8	3,8
1993	3,8	3,8
1994	1,8	2,0
1995	2,3	2,3
1996	1,1	1,1
1997	2,5	2,5
1998	2,5	2,5
		(in 1998 toegekend; ingang 1.1.99)

* Per 1 januari 1981 gold voor de gepensioneerden geen uniforme procentuele verhoging.

Vermeld is het percentage waarmee de ingegane levenslange pensioenen op die datum verhoogd werden.

** Uitsluitend aanspraken, verworven vóór 1981, werden op 1 januari en op 1 juli 1988 verhoogd met 1% respectievelijk 3%.

*** Tevens werd het jaarlijkse pensioen van de pensioentrekkenden met f 200 verhoogd

**** Tevens werd het jaarlijkse pensioen van pensioentrekkenden geboren voor 1 januari 1914 met f 1.200 verhoogd.

BIJLAGE 4

FREKVENTIEVERDELING DEELNEMERS JANUARI 1999

60 (aantallen)

deelnemers 883 (880 M, 3 V) (incl. 10 OP.ers)

BIJLAGE 5

NIEUWE KEUZE EN TUSSENTIJDSE AANPASSING VAN DE ASSET-MIX VAN HET FLEXIOEN.

Voorheen was het slechts mogelijk om éénmaal per jaar (vóór 1 oktober) uw keuze voor de asset-mix van het Flexioen te veranderen voor het komende jaar.

Hierbij had u de keuze uit vijf opties, te weten O, A, B, C en D, waarvan u de bijbehorende asset-mix/ risicorendementsprofielen in deze bijlage van het jaarverslag kunt terugvinden.

Bij de introductie van de Flexioenregeling heeft het bestuur overwogen om deze keuze meerdere malen per jaar door u te kunnen laten maken. Gezien de uitvoerige administratie die dit met zich mee zou brengen is toen besloten, om deze keuze 1 maal per jaar kenbaar te kunnen maken aan het BPL.

Nu in onze beleggingswereld de behoefte aan flexibiliteit ten aanzien van switchen van beleggingen en het tijdstip waarop steeds verder toeneemt, hebben diverse institutionele beleggers hiervoor hun programmatuur aangepast. In overleg met onze vermogensbeheerder bij ROBECO, kunnen wij u daarom nu de volgende optie aanbieden.

U kunt vanaf 1 januari 1999, uw asset-mix wijzigen op het moment dat u daar behoefte aan heeft. Dit doet u door rechtstreeks via de telefonische transactielijn van de ROBECO-groep (telefoon: 0800 8010) uw wensen kenbaar te maken. Dus niet meer door tussenkomst van het BPL.

U kunt dan opgeven in welke asset-mix u de nieuwe stortingen vanaf dat moment wil gaan beleggen. U gelieve hierbij tevens aan te geven of ook het opgebouwde kapitaal in de bestaande asset-mix omgezet dient te worden naar de nieuwe asset-mix van uw keuze.

Hierbij dient u wel rekening te houden met 0,4% kosten over het gedeelte van uw opgebouwde vermogen dat omgezet wordt, met uitzondering van opnamen van de Roparco-rekening, welke kosten ten laste van uw flexioenrekening gebracht zullen worden. U kunt dus gewoon de oude asset-mix in standhouden en het nieuw te storten kapitaal laten beleggen volgens de nieuwe asset-mix. U maakt dus altijd duidelijk een keuze voor één asset-mixvorm.

De huidige wettelijke regelingen maken het op dit moment nog niet mogelijk om hogere bedragen dan de nu geldende maandelijkse (verplichte) bijdrage in te leggen. Zodra hiertoe de mogelijkheid bestaat zal het bestuur u hierover nader berichten.

Vanaf 1 januari 1999 zal er bovendien een nieuwe keuze, als zesde mogelijkheid (E), worden toegevoegd aan de bestaande 5 asset-mix vormen. Het betreft hier de keuze voor "RG Holland Tactimix 50%" (HTM50). Dit is een beleggingsvariant met maximaal 50% aandelen en de rest in obligaties en deposito's voor een uitstekend rendement bij een gematigd risico. Voornamelijk bestemd voor beleggingen op de middellange tot langere termijn.

Het verschil van deze RG Holland Tactimix met de overige asset-mix keuzen is, dat dit fonds niet uitsluitend belegt in de categorie aandelen, obligaties of sparen.

RG Holland Tactimix vergelijkt de aantrekkelijkheid van de deelmarkten onderling en bepaalt elke maand de beleggingsmix die de beste vooruitzichten biedt in termen van verwacht rendement en risico. Op deze wijze kunt u, zonder dat u er enig omkijken naar heeft, profiteren van hoge rendementen van een actief beheerde portefeuille.

Nu wordt met Tactimix nog in Nederlandse fondsen belegd maar met de komst van de Euro zal dit accent langzamerhand verschuiven naar die Europese fondsen, waarvan de landen deelnemen aan de Euro.

Het bestuur heeft in overleg met de actuaris tot bovenstaande besloten, om u zelf actiever en flexibeler te kunnen betrekken bij het beheer van uw flexioenvermogen zonder noemenswaardig verhoogd risico.

Schematische weergave nieuwe assetmix en mogelijkheden vanaf 1 januari 1999

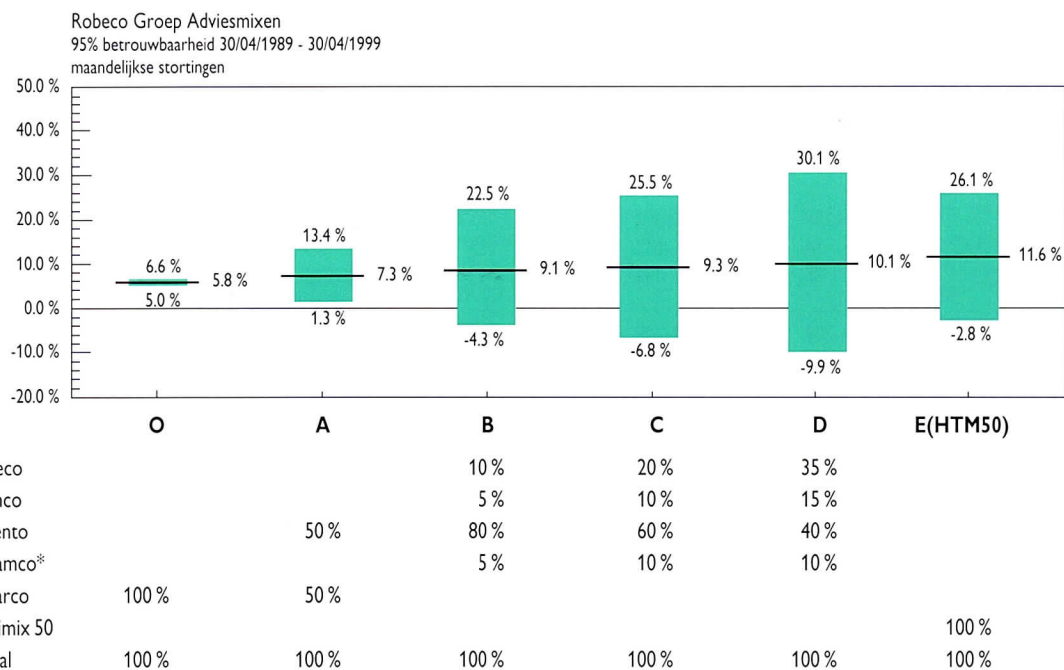
	O	A	B	C	D	(HTM50=E)
Vanaf datum opgave beleggen in nieuwe mixkeuze	Zk	Zk	Zk	Zk	Zk	Zk
Vanaf datum opgave beleggen in nieuwe mixkeuze en opgebouwd vermogen ook omzetten naar nieuwe mixkeuze	Zk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk

Zk zonder bijkomende kosten

Mk met bijkomende kosten van 0,4% van het om te zetten tot dan opgebouwd vermogen

Horizontaal zijn de mixen weergegeven; vertikaal het 12-maands voortschrijdend beleggingsresultaat. Het profiel geeft de bandbreedte aan waarbinnen het beleggingsresultaat over een twaalfmaands voortschrijdende periode in het tijdvak "30 april 1989- 30 april 1999", met 95% waarschijnlijkheid, kan worden aangetroffen. Bijvoorbeeld voor mix A: 1,3% als ondergrens en 13,4% als bovengrens. Ook geeft het profiel het gemiddeld jaarlijks resultaat over de totale periode weer. Voor mix A is dit 7,3% per kalenderjaar.

* In juli 1999 is Rodamco gesplitst in 4 onroerend goed fondsen. (Amerika, Azië, Europa en UK). De loods hoeft niets te doen. Het Rodamco-deel wordt gespreid belegd over deze fondsen.

BIJLAGE 6

Kerncijfers deelnemers over periode 1988 - 1998

Jaar	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Toeslagen **)		1%	2,1%	3,1%	3,3%	3,1%	1,3%	2,2%	3,1%	3,9%	3,6%
Premie per jaar											
AKTIEVEN											
- basisregeling	16.800	16.968	17.328	18.240	18.840	19.440	19.680	20.160	20.400	20.880	21.312
- pensioenspaarregeling	-	-	-	-	-	5.040	5.100	5.160	5.220	5.220	5.340
FLP- GERECHTIGDEN	8.400	8.484	8.664	9.120	9.420	9.720	9.840	10.080	10.200	10.440	10.656
ASPIRANTEN	5.004	5.004	5.100	5.280	5.460	5.682	5.700	5.820	5.880	6.000	6.120
Premie totaal per jaar (Bedragen x f 1.000,-)											
AKTIEVEN	4.139	12.286	12.471	13.090	13.065	13.013	12.721	12.412	12.191	12.193	12.361
FLP- GERECHTIGDEN	34	307	611	882	1.133	1.454	1.765	2.180	2.468	2.741	2.954
ASPIRANTEN	35	192	141	0	43	50	42	70	66	94	130
Totaal	4.208	12.785	13.223	13.972	14.124	14.517	14.528	14.662	14.725	15.028	15.445
Maximaal te bereiken ***)											
AKTIEVEN											
- Ouderdomspensioen *)	49.874	50.400	51.458	53.053	54.804	56.503	57.237	58.496	59.140	61.469	64.015
- Weduwepensioen	34.912	35.280	36.021	37.137	38.363	39.552	40.066	40.947	41.398	43.028	44.811
- Invaliditeitspensioen	83.124	84.000	85.763	88.421	91.340	94.172	95.396	97.494	98.567	102.449	106.692
ASPIRANTEN											
- Weduwepensioen	12.091	12.177	12.224	12.598	13.079	13.686	13.997	14.308	14.463	14.619	14.930
- Invaliditeitspensioen	2.519	2.537	2.547	2.625	2.725	2.851	2.916	2.981	3.013	3.046	3.110

) Exclusief AOW

**) Per 01-01-1996 een toeslag van 1,1% en per 31-12-1996 een extra toeslag van 2%.

Per 01-01-1997 een toeslag van 1,9% en per 31-12-1997 een extra toeslag van 2%.

Per 01-01-1998 een toeslag van 2,1% en per 31-12-1998 een extra toeslag van 1,5%.

***) Vermeld zijn de bedragen per 1 januari.

BIJLAGE 7

Extra ouderdoms - en bijbehorend weduwepensioen in verband met
reglementaire extra stortingen
In 1999 (artikel 17 pensioenreglement).

Als gevolg van de extra inkoop mag het totale pensioen verhoogd worden tot ten hoogste f 65.950 per jaar, behorend bij een totale deelnemerstijd van 30 jaar.

49

Te verkrijgen extra ouderdoms-Annex 70% weduwepensioen

Leeftijd	Maximale vrij- willige storting in 1999	Bij f1.000,- storting	Bij maximale storting	Benodigde storting voor f183,- extra pensioen, ofwel 1 deelnemingsmaand extra
31	7.216	248,05	1.790	738
32	7.216	239,17	1.726	765
33	7.216	230,60	1.664	794
34	7.216	222,34	1.604	823
35	14.432	214,37	3.094	854
36	14.432	206,69	2.983	885
37	14.432	199,29	2.876	918
38	14.432	192,17	2.773	952
39	14.432	185,29	2.674	988
40	14.432	178,67	2.579	1.024
41	14.432	172,29	2.486	1.062
42	14.432	166,14	2.398	1.101
43	14.432	160,22	2.312	1.142
44	14.432	154,51	2.230	1.184
45	14.432	149,01	2.151	1.228
46	14.432	143,71	2.074	1.273
47	14.432	138,59	2.000	1.320
48	14.432	133,66	1.929	1.369
49	14.432	128,91	1.860	1.420
50	21.648	124,31	2.691	1.472
51	21.648	119,88	2.595	1.527
52	21.648	115,60	2.503	1.583
53	21.648	111,45	2.413	1.642
54	21.648	107,45	2.326	1.703
55	21.648	103,56	2.242	1.767

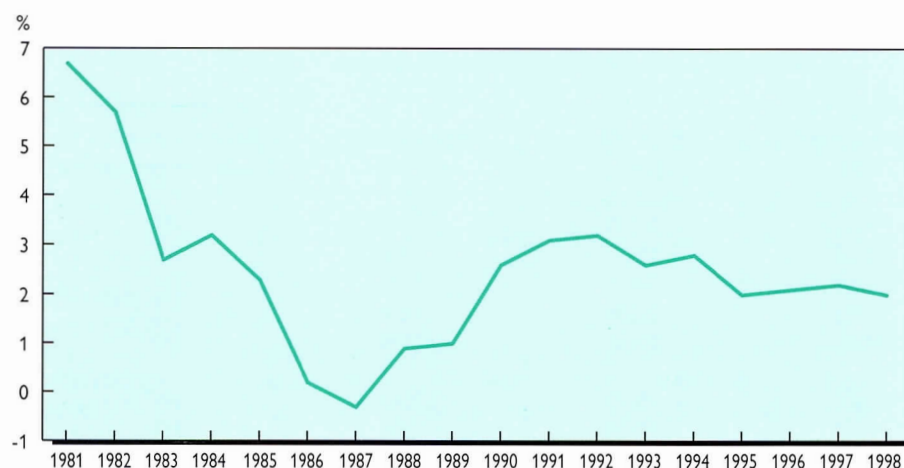

BIJLAGE 8

Grafieken en tabellen

50

GEMIDDELDE INFLATIE

Bron: Consumentprijsindex

INFLATIE

Inflatie meet hoeveel de goederen en diensten die consumenten aanschaffen, in een jaar gemiddeld duurder worden. Dat wordt gemeten met de consumentenprijsindex. De gemiddelde inflatie in een bepaald jaar is de ontwikkeling van het gemiddeld prijsniveau in dat jaar ten opzichte van het gemiddeld prijsniveau in het voorgaande jaar. Als de prijzen dalen, wordt dat ook wel deflatie genoemd.

CONSUMENTENPRIJSINDEX TOTALEN (1995=100)

	1996	1997	1998
Alle huishoudens	102,0	104,2	106,3*
Alle huishoudens afgeleid	101,3	103,3	105,1*
werknemers met laag inkomen	101,9	104,1	106,1*
werknemers met laag inkomen afgeleid	101,2	103,1	104,9*
werknemers met hoog inkomen	101,7	103,6	105,4*
werknemers met hoog inkomen afgeleid	101,2	102,8	104,5*
Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (1996=100)	100,0	101,9	103,7*

Bron: Consumentprijsindex

GEHARMONISEERDE PRIJSINDEXCIJFERS, JAARGEMIDDELDEN (1996=100) EURO-15

	1995	1996	1997	1998 (november)
Euro-15	97,7	100,0	101,7	103,3
België	98,3	100,0	101,5	102,5
Denemarken	98,0	100,0	101,9	103,6
Duitsland	98,8	100,0	101,5	102,1
Finland	98,9	100,0	101,2	102,7
Frankrijk	98,0	100,0	101,3	101,9
Griekenland	92,7	100,0	105,4	111,5
Ierland	97,9	100,0	101,2	104,1
Italië	96,2	100,0	101,9	104,4
Luxemburg	98,8	100,0	101,4	102,6
Nederland	98,6	100,0	101,9	104,5
Oostenrijk	98,3	100,0	101,2	102,0
Portugal	97,2	100,0	101,9	105,3
Spanje	96,6	100,0	101,9	104,1
Verenigd Koninkrijk	97,6	100,0	101,8	104,0
Zweden	99,2	100,0	101,9	103,0

Bron: Eurostat/CBS

BIJLAGE 9

Voorbeelden van pensioenuitkeringen in ronde bedragen uit de loodsenregeling 1999

52

		f	bruto f	netto *) f
INVALIDITEITSPENSIOEN				
Reglementaire uitkering (max. 75% van PGS, inclusief AAW / WAZ) overhevelingstoelage (1999)	109.917 4.576			
Totale uitkering				
- ongehuwd (of tweeverdiener, Lb groep 2)		114.493		68.600
- gehuwd (kostwinner, Lb groep 3)		114.493		72.800
INGEGAAN OUDERDOMSPENSIOEN				
Totale uitkering (gezinsinkomen) (bij max. loodsenpensioen en AOW)				
ongehuwd (of tweeverdiener, Lb groep 2)		87.281		63.800
gehuwd (beiden > 65 jaar, Lb groep 2)		95.437		74.800
NABESTAANDENPENSIOENEN				
(bij max. loodsenpensioen, exclusief ANW- uitkering); (inclusief BPL toeslag ad. f 23.000,-)				
Weduwe				
< 65 jaar, geen kinderen (Lb groep 2)		74.935		48.800
< 65 jaar, met kinderen (Lb groep 4)		74.935		52.200
Wezenpensioen per kind		9.233		9.233
INGEGAAN WEDUWEPENSIOEN NA 65 JAAR				
> 65 jaar, geen kinderen, inclusief AOW		67.496		54.000
FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN (FLP) 1999				
(inclusief pensioenpremie)				
FLP 55-60 jaar	Lb groep 2	121.728 **)		66.800
	Lb groep 3	121.728		71.000
FLP 60-65 jaar	Lb groep 2	108.334 ***)		60.100
	Lb groep 3	108.334		64.300
*) Sterk afhankelijk van individuele fiscale omstandigheden.				
	**)	***)		
Totaal (geïndexeerd)	121.728	108.334		
pensioenpremie	10.824	10.824		
pensioen	110.904	97.510		

